

ROT 2010 - Republiško orientacijsko tekmovanje

Tabor na obisku: Rod soških mejašev Nova Gorica

Intervju: Roman Volčič

CAMPING CENTER

www.camping-center.si

TRGOVINA, PROIZVODNJA, SERVIS

DNEVI ODPRTIH VRAT od 01/10/2010 do 30/10/2010

Z člansko izkaznico ZTS imate še dodatni 5% popust

- SERVIS ŠOTOROV
- PROIZVODNJA TABORNIŠKIH ŠOTOROV (potrjeni s strani ZTS)
- NAMENSKI MODULARNI ŠOTORI tipa CZ (ČLENARJI)
- ŠOTORSKA KRILA - ŠOTORKE
- NAJVEČJA INTERNETNA TRGOVINA (več kot 15.000 artiklov)

a.d.
acovia design

inženiring, proizvodnja in servis tekstilnih izdelkov

A.D. ACOVIA DESIGN d.o.o.,
Šaranovičeva 36b, 1230 Domžale

T+386 1 7219 478, F+386 1 7219 479,

www.acovia-design.com

info@acovia-design.com

Uvodnik

Po ROT-u: Taborniki smo zakon!

Po prav vsaki uspešno izvedeni taborniški akciji si rečem: »Matr, smo taborniki zakon!«. In res je. Taborniki nenehno dokazujemo, kako je mogoče s timskim delom, povezanostjo in medsebojno pomočjo narediti veliko. Akcije organiziramo z minimalnimi sredstvi, pa so mnogokrat boljše od dogodkov, ki nekajkrat presegajo naš letni proračun in s katerimi se določeni ljudje ukvarjajo poklicno. Zato je prav, da si priznamo dobro delo in si čestitamo - pa naj bo to po uspešno izvedenem ROT-u ali po uspešni prvi projekciji taborniškega filma.

Čeprav je organizacija tekmovanja, kot je ROT, zelo naporna, nam ni niti malo žal, da smo lahko tekmovalcem omogočili še eno novo izkušnjo. Prav s ponosom sem spremljal ekipe, ki so se v nalihv prebijale skozi progo, signalizirale sredi blata do kolen ter si zvečer v luži zakurile ogenj za golaž. Še enkrat smo dokazali, da se taborniki ne damo tako zlahka, da smo pripravljeni na vse in da nas zaradi široke palete znanj na naši poti ne more nič ustaviti.

Upam in želim si, da bomo taborniki vztrajali še naprej in delovali še boljše. Verjamem, da se v naših vrstah skriva veliko ljudi, ki lahko s svojim znanjem in idejami premaknejo taborništvo še korak naprej. Novi film pa le izkoristimo za našo promocijo, da bomo spet pridobili nekaj novih članov, ki nam bodo dali nov veter v jadra. Pomembno je, da ostanemo na svoji poti in izvajamo program po naših merilih in željah, ne glede na pritiske »komercialnih društev«, ki nam »speljejo« veliko potencialnih članov. Teh organizacij je že preveč in se jih bodo otroci in starši kmalu naveličali - taborniki pa smo edinstveni in moramo taki tudi ostati. Gremo mi po svoje!

Jure Ausec - Bajš

Kazalo

- 9 Sive celice
- 15 Intervju: Roman Volčič
- 18 Tabor na obisku: Rod soških mejašev Nova Gorica
- 23 Imeti vod GG
- 24 Nina Arnuš
- 25 TOTeM
- 30 SVETkova avan-TURA
- 35 Stric volk

Polona iz RKJ po celodnevem pranju na ROT-u 2010, kjer organizatorji z dežjem niso varčevali. Avtor: Žan Kuralt

Jesenske uganke

Meti Buh Gašparič

Z BODICO PRI BODICI
UBRANI SE LISICI.

PREVIDNO GA ZAGRABI,
SAJ BODEJO JEŽICE,
IN K SEBI ME POVABI,
KO ZADIŠI IZ PEČICE.

V ZAVETJE KLOBUKA
FANTIČEK SE SKRIJE,
IZPOD LISTJA POKUKA,
KO DEŽ GA ZALIJE.

Orientacija po soncu in uri

KAJ JE ORIENTACIJA

Orientacija pomeni določanja našega položaja v naravi. To lahko storimo s pomočjo kompasa, okoliških objektov, naravnih značilnosti.

ORIENTACIJA Z URO

Pri tabornikih se večkrat srečamo s kompasom, z njegovo pomočjo se orientiramo. Ste kdaj pomislili, kako bi določili smeri neba brez kompasa? Eden izmed načinov, da določimo jug, je tudi orientacija z uro.

Pri orientaciji z uro potrebujemo uro s kazalci in Sonce. Mali kazalec na uri usmerimo proti soncu. Kot med malim kazalcem in številko 12 na naši uri z namišljeno črto razdelimo na pol. Ta črta nam kaže jug.

ZIMSKI in POLETNI ČAS

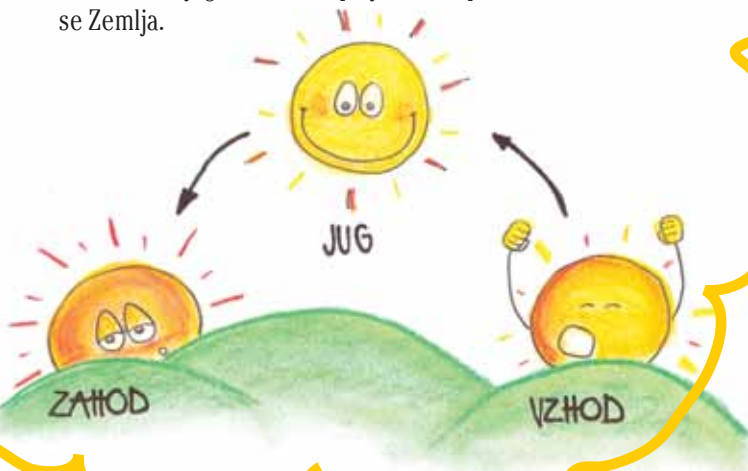
Poleti moramo za določanje juga prepoloviti kot med soncem in številko 1 na uri. To pa zato, ker med aprilom in oktobrom prestavimo uro naprej, na poletni čas. Sonce takrat doseže najvišjo točko ob 13. in ne ob 12. uri.

DIGITALNA URA

Žal vam pri določanju juga s pomočjo ure digitalna ura ne bo pomagala. Lahko si pa narišete uro na list papirja.

SONCE POTUJE

Zjutraj je Sonce na vzhodu, čez dan pa se pomika proti zahodu. Torej je točno ob 12. uri Sonce najvišje na nebu, na jugu. V resnici pa je Sonce pri miru, vrti se Zemlja.

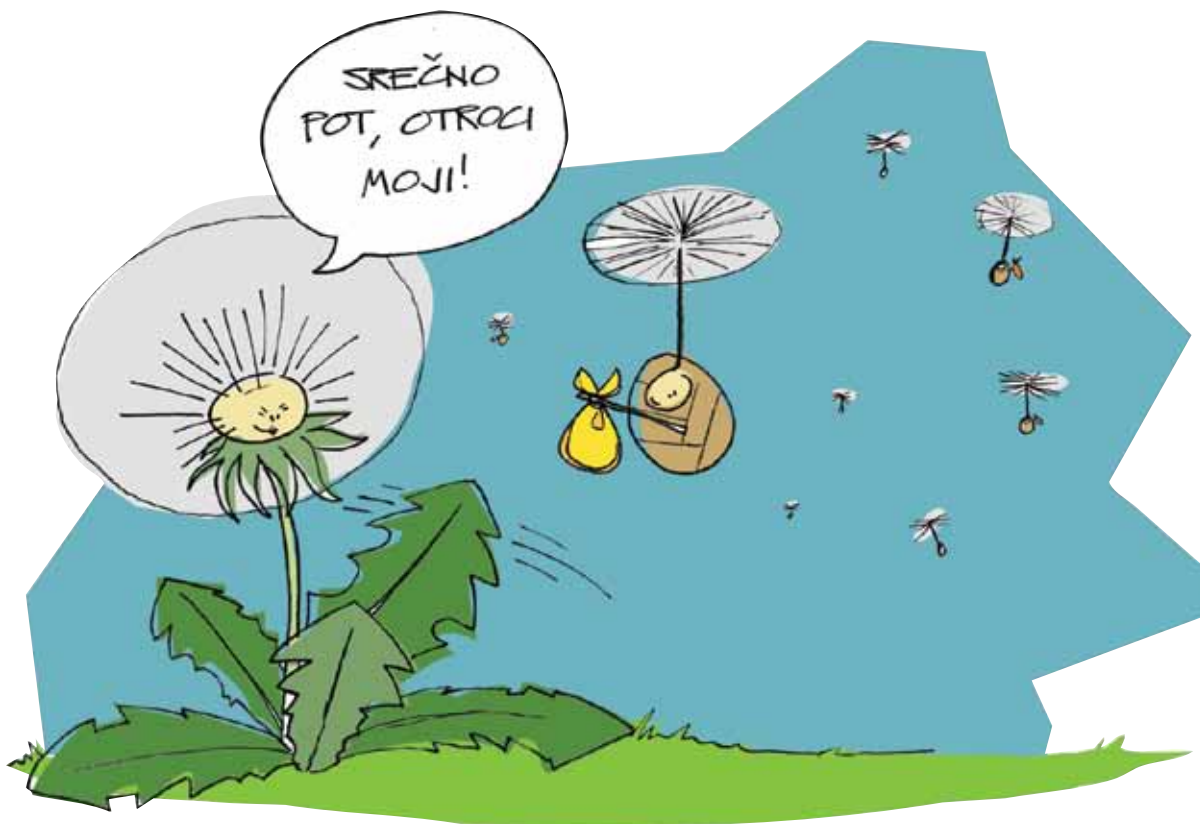
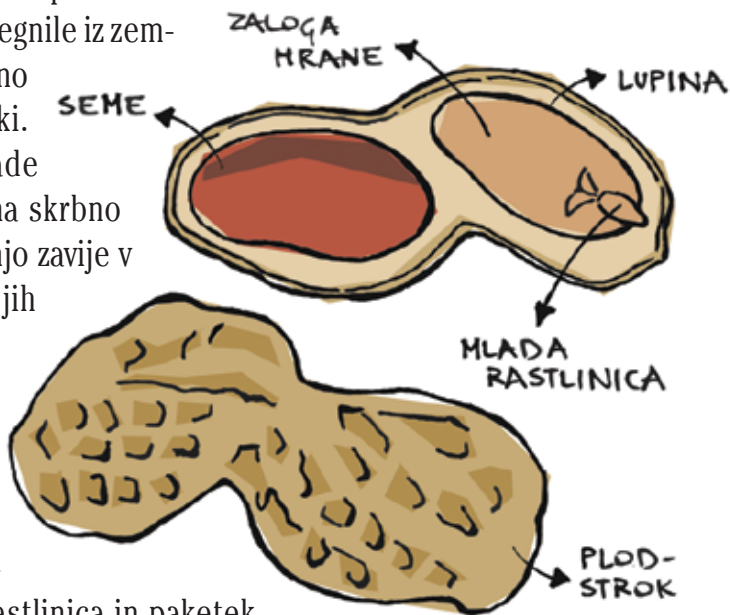
SMERI NEBA

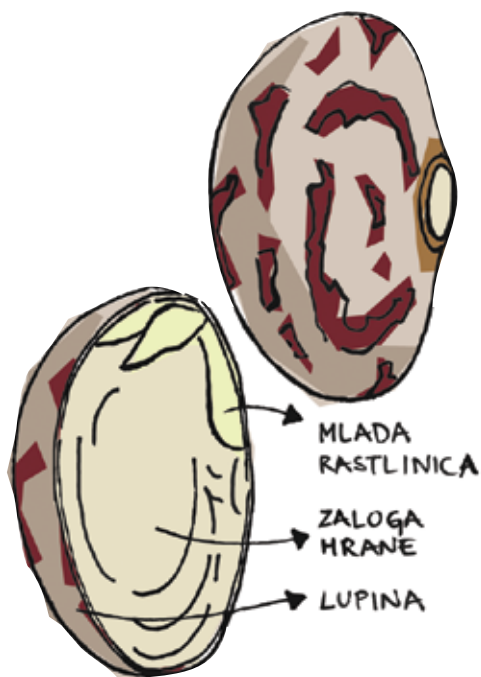
Mednarodne oznake za smeri neba so N, ki je oznaka za sever, S za jug, E za vzhod in W za zahod.

Rastlinski popotniki

Ali rastline lahko potujejo? Večina rastlin je s koreninami pritrjenih na tla, zato si težko predstavljamo, da bi se na kak način potegnile iz zemlje in odpravile na pot. Pa vseeno obstajajo rastlinski popotniki. Najpogosteje so to zelo mlade rastlinice, ki jim mama rastlina skrbno pripravi hrano in jih skupaj z njo zavije v trpežen ovoj. Ko je pravi čas, jih kar same pošlje v svet.

Ste že uganili, kdo so ti rastlinski popotniki? Seveda, to so semena. Prav vsako izmed semen ima lupino, v kateri se skriva mlada rastlinica in paketek

hrane, ki ga bo rastlina uporabila, ko bo začela rasti. Kar oglejte si fižol iz domače kuhinje ali katero izmed semen, ki jih najdete v naravi. Olupite lahko želod, kostanj ali javorovo seme. Vsa ta so dovolj velika za opazovanje.

Kako pa potujejo semena? Nekatera se samo stresejo z materinske rastline in se odkotalijo v svet. Druga so skrita v sočne in barvite plodove - taka so semena češenj, jabolok, črnega trna, gloga, šipka itd. Okusni plodovi privabijo rastlinojede živali, ki plodove skupaj s semeni pojedjo, izločijo in tako odnesejo semena stran od materinske rastline. Nekatera semena znajo leteti. Javorova semena so obdana z ovojem, ki je oblikovan v letalno napravo. Tudi regratova semena imajo ovoj, ki omogoča letenje, le da je ta v obliki padalca. Saj veste,

kaj se zgodi, če pihnete v regratovo lučko.

Nekatera semena se na pot odpravijo po vodi, druga pa se kot slepi potniki s kaveljčki pritradijo na dlako živali ali na našo obleko.

Vse to so rešitve, ki so jih morale iznajti rastline, da lahko potujejo po svetu. Jeseni je čas za iskanje semen in plodov v naravi. Vse polno jih je, in če si vzamemo dovolj časa, da jih poiščemo, lahko pri vsakem od njih ugotovimo, katere vrste popotnik je.

Pred tabo je kviz o soncu in uri. Pri vsakem vprašanju obkroži črko pred pravilnim odgovorom in jo vnesi v označeno polje za rešitev.

2

Ura je enota za:

- A** merjenje dolžin
E merjenje časa
O merjenje svetlobe

3

Sonce je sestavljeno iz:

- Z** zemlje in kamnov
S plinov (vodik, helij)
M magme, lave

1

Sonce je:

- J** zvezda
B planet
N satelit

4

Ura je naprava s številčnico in kazalci. Številčnica nam kaže:

- I** 24 ur
O 6 ur
E 12 ur

5

S pomočjo ure in sonca se lahko orientiramo v naravi. Kako usmerimo kazalce, da ugotovimo smer neba JUG?

- N** Mali kazalec proti soncu, velik kazalec na številko 12.
D Velik kazalec proti soncu, mali kazalec na številko 6.
P Mali kazalec proti soncu, velik kazalec na številko 9.

REŠITEV

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Sudoku

2			3			6	9	
1		4	5		9			
			2			1		
3	1	2			6		8	
						3		
		8					5	6
6				8			4	
8					2	5		
	4		6				2	7

Kviz - Taborniška (ne)znanja

Bivaki nas ščitijo ...

- a. pred dežjem, mrazom, vetrom.
- b. pred padajočimi skalami.
- c. pred nalezljivimi boleznimi.

Kakšna materiale najpogosteje uporabljamo za bivake?

- a. Umetne.
- b. Naravne, drevesa in njegove dele, ki več ne rastejo.
- c. Naravne, posekamo mokra drevesa.

Bivak postavimo ...

- a. pod veliko skalo.
- b. na krušljivem terenu.
- c. na varnem kraju, npr. v jami, vrtači.

Bivak je najbolje postaviti na rahlo nagnjenem terenu. Kakšna je ta nagnjenost?

- a. 5 %.
- b. 10 %.
- c. 20 %.

Proti vetru naj bo obrnjen ...

- a. zadnji zaprti del bivaka.
- b. sprednji odprti del bivaka.
- c. ne sprednji, ne zadnji del bivaka.

Premetanka

Premetanka »slovenska smučarska središča«

Vstavi besede: Kanin, Kranjska Gora, Mariborsko Pohorje (MPOHORJE), Rogla, Kobla, Cerkno, Vogel, Krvavec.

Ne gre za uradne nazive smučarskih centrov, ampak za prepoznavna imena teh centrov.

E	R	T	Z	U	I	O	P	F	K	V	C
G	K	R	V	A	V	E	C	L	R	N	E
Č	L	K	J	H	M	N	B	V	A	D	R
T	R	I	V	O	G	E	L	S	N	O	K
M	G	O	L	T	E	B	E	L	J	A	N
P	K	O	B	L	A	S	R	O	S	V	O
O	D	C	V	F	T	H	O	I	K	J	L
H	S	L	O	V	E	N	G	S	A	T	Z
O	A	S	D	F	G	H	L	U	G	O	Š
R	M	N	B	V	C	Š	A	G	O	L	Č
J	C	K	A	N	I	N	R	T	R	J	P
E	P	L	A	N	I	N	A	S	A	N	M

Opise iz premetanke poveži z ustreznimi mesti.

1. Smučišče se ponaša z najbolj sodobno infrastrukturo pri nas.	A. Kanin
2. Po številkah največje slovensko smučišče.	B. Kranjska Gora
3. Podkoren in tekme svetovnega pokala so jim v največjo čast.	C. Mariborsko Pohorje
4. Visokogorsko smučišče, s katerega lahko smučamo tudi v Italijo.	Č. Rogla
5. Smučišče se nahaja v TNP nad Bohinjem.	D. Kobla
6. Nahaja se v Kamniško-Savinjskih Alpah, najvišji vrh smučišča pa je Veliki Zvoh.	E. Cerkno
7. Našli jo boste v bližini Bohinjske Bistrice.	F. Vogel
8. Dviga se nad Zrečami.	G. Krvavec

Rešitve kviza iz prejšnje številke so: 1 - a, 2 - b, 3 - b.

Rešitve premetanke: 1 - Cerkno, 2 - Mariborsko Pohorje, 3 - Kranjska Gora, 4 - Kanin, 5 - Vogel, 6 - Krvavec, 7 - Kobla, 8 - Rogla.

Taborniška (ne)znanja

Bivaki - 1. del

Bivake izdelujemo zato, da nas ščitijo pred dežjem, vetrom ali mrazom in pred živalmi. Osnovna naloga bivaka je torej zaščita, tako ohranjanje normalne telesne temperature kot tudi zaščita pred morebitnimi plenilci.

Varujmo naravo, zato uporabimo čimveč materiala, ki leži po tleh in ne raste več. Če tega ni dovolj, se zatečemo k sekanju, vendar pazljivo izbiramo le suha drevesa in še to samo takrat, ko ni drugega izhoda. Pomagamo si lahko tudi s pohodnimi palicami, če jih nosimo s seboj. Najpomembneje je, da ob koncu bivakiranja naravi vrnemo videz, ki ga je imela pred našim prihodom (odnesemo smeti).

Teren

Vsi bivaki, grajeni na prostem, zahtevajo veliko več dela in s tem tudi časa. Zato vedno poskusimo izkoristiti tisto, kar nam že nudi vsaj delno zavetje, in to po potrebi utrdimo ali dopolnimo: jame, votline, previsi, skalne stene, jarki, košata drevesa (neosamljena), grmovje, podrti drevesa, zaprta poslopja. Paziti moramo, da je izbrano mesto varno - ni nevarnosti padajočega kamenja, plazov, zdrsa čez bližnji rob, poplav. Kadar postavljamo bivak, je pametno, da pri izbiri prostora upoštevamo naslednje pogoje, ravno tako pa tudi pri postavljanju šotora:

- rahlo nagnjen teren (5 %), da voda lažje odteka,
- izognimo se dolinicam, ker se v njih nabira voda,
- izognimo se izpostavljenim mestom in grebenom ter vrhovom zaradi vetra,
- izognimo se zeleni in bujni travi (znak, da je tu veliko vlage in insektov),
- vlažnost terena preizkusimo tako, da v tla

zapičimo palico in preverimo, če je pod zemljo ilovica,

- najboljša so suha, peščena ali prodnata tla s tanko plastjo zemlje in obrasla z redko travo,
- izognimo se položnim obalam zaradi možnosti naraščanja vode,
- ne gremo pod drevje (osamljena drevesa so pogosto tarče strel, z vej dreves po dežju še dolgo kaplja ali se cedi smola, veter lahko odlomi kako suho vejo),
- poiščemo si jaso ali rob gozda na južni (prisojni) strani, v zavetrju,
- če je mogoče, naj na bivak sijje sonce le dopoldan,
- zadnji, zaprti del naj bo obrnjen proti vetru,
- dobro je, če ga postavimo v bližini pitne vode,
- izognimo se stečinam divjadi.

Medonosna čebela (*Apis mellifera*)

Svet živali

Marljiva medonosna čebela je znana po svoji sposobnosti pridelovanja medu. Vsepovsod, kjer rastejo cvetoče rastline, je nepogrešljiva, saj med nabiranjem medicinine tudi oplaja žužkocvetne rastline. Najverjetneje je, da je njena pradomovina Indija, danes pa jo najdemo po celem svetu, kjer rastejo cvetoče rastline.

Življenjski cikel

Čebele živijo v velikih skupnostih z več tisoč posamezniki. V družini živijo trije družbeni sloji: plodna samicca - matica ali kraljica, čebele delavke in v določenih kratkih obdobjih tudi samci - troti. Življenjski cikel čebele se začne, ko matica v vsako celico sata položi po eno jajčece. Iz oplojenih jajčec se izležejo delavke (in maticice), iz neoplojenih pa troti.

V treh dneh zlezejo iz jajčec ličinke, ki jih v prvih treh dneh hranijo z materinim mlečkom, ki je bogat z beljakovinami, kasneje pa s cvetnim prahom in medicino. V naslednjih osmih dneh se ličinke hitro razvijejo, nekajkrat slečejo vrhno plast, in ko celico napolnijo, jo čebele zaprejo z voskom. Ličinka se zabubi in kmalu spremeni v odraslo čebelo. Naloge mlade čebele se menjajo v intervalih. Najprej čisti gnezdo, kasneje pa skrbi za ličinke. Od enajstega dne naprej začne njene žleze na trebuščku izločati vosek in čebela postane graditeljica satja. Od šestnajstega do dvajsetega dne življenja sprejema mlada čebela od delavk, ki letajo, medicino in cvetni prah in ju odlaga kot med. Dvajseti dan čebela končno zapusti panj in se nekaj časa zadržuje pred vhodom panja, da pridobi orientacijo in hkrati straži vhod. Od enaindvajsetega dne naprej pa odleti na prosto in v panj prinaša vodo, medicino in cvetni prah.

Samoobramba

Čebela je opremljena z želom. Njegova uporaba je zanjo usodna, ker se s tem preneha njeno življenje. Posebni kaveljčki, s katerimi je želo opremljeno, zagotavljajo, da bo ves ta aparat s strupnim mešičkom tudi po piku ostal v koži. Čebela se sicer trudi, da bi ga izpulila, toda ob tem si iztrga del telesa, zaradi česar kmalu pogine. Edina izjema je primer, ko čebela uporabi želo proti drugi čebeli,

kajti iz mehkega telesa lahko izpuli želo brez poškodb. Kljub temu "orožju" ima čebela v naravi veliko sovražnikov. To so tudi sršeni, ki letajo pred vhodom v panj in prežijo na čebele, ki se vračajo domov s paše. Napadejo jih, ujamejo in zvlečejo v svoje gnezdo, kjer jih požrejo. Drugi sovražnik čebele je velika osa, ki lovi čebele zaradi medicinine. Lahko se pripeti, da ujeto čebelo odnese v gnezdo, kjer z njo nakrmi svoje ličinke.

Gnezda in nabiranje medicinine

Za svoja gnezda si divje čebele poiščejo drevesne votline, vhode v jame ali mesta pod skalnimi previsi. Danes živi večina čebel v čebelnjakih. Ob toplih dneh spomladi in poleti odletijo iz panjev na cvetoče travnike, kjer nabirajo vodo, cvetni prah, medicino in sladke sokove iz ranjenih dreves.

Čebele srkajo medicino s sesalom, ki je dolgo šest milimetrov. Nalagajo jo po prebavnem traktu v medeni želodček, medtem ko cvetni prah nabirajo na površini telesa in ga s posebnim "glavničkom" počesejo v koščke na zadnjih nogah.

Matica - kraljica

Ali veš, da ...

... potrebujejo čebele za pridelavo približno 1 kg medu najmanj 3 kg rastlinske medicinine, za kar se morajo iz panja podati na pašo vsaj 60.000-krat?

... sporočilo o viru medicinine predajo delavke svojim tovarišicam s posebnim plešom pred vhodom v panj? Tako povedo, kako daleč, v kateri smeri in kako kakovostna je medicina.

... ko čebela zasadi želo v kožo, ostane strupni aparat še naprej povezan z želom in strup še naprej pronica v rano žrtve, čeprav je že iztrgan iz telesa čebele?

Matica je središče vsega dogajanja v panju. Kraljuje celotni koloniji delavk in troto. Živi od enega do sedem let in v tem času izleže do 1500 jajčec dnevno. Vodilni položaj ji omogoča poseben vonj, ki ga širi okrog sebe in z njim napolni ves panj. Ta feromon prepreči ličinkam delavk, da bi se kot nove kraljice razvile v spolno zrele samice.

Prej ali slej pa se matica postara ali se gnezdo preveč poveča in njen feromon oslabi ter ne zadostuje za pokritje celotnega panja. Takrat začnejo delavke graditi posebne celice, v katerih vzgajajo nekaj bodočih kraljic. Običajno se zgodi, da stara kraljica na čelu roja zapusti panj in odleti iskati novo bivališče. Njeno mesto prevzame tista kraljica, ki se je med mladimi izlegla prva. Ostale mlade kraljice čebele usmrtijo. ■

Osnovni podatki

Dolžina: matica okoli 22 mm, delavke okoli 16 mm, troti okoli 20 mm

Življenjska doba: matica do 7 let, delavke do 8 tednov, troti 4 do 5 tednov

Oblika in barva: matica je temna in ima močno želo, delavke imajo temne proge, troti so daljši kot delavke in nimajo žela

Jajčeca: do 1500 dnevno

Obnašanje: živijo v večjih skupnostih

Hrana: nektar, cvetni prah, medicina

Tadeja Rome

Domen Šverko

Gremo mi po svoje ovenčan z Vesno

Režiser in scenarist Miha Hočevar je navdušil občinstvo letošnjega Festivala slovenskega filma z mladinskim filmom *Gremo mi po svoje*, ki začenja pot po slovenskih kinematografih. Film je prejel nagrado Vesna občinstva, Jurij Zrnec pa je za vlogo Starešine prejel Vesno za glavno moško vlogo. Miha Hočevar je bil član Rodu dobre volje, pri snemanju filma pa so mu pomagali tudi taborniki.

Miha Hočevar, vir: FSF

Kako je vzniknila zgodba?

Leta 2004 sem začel skicirati, leta 2005 pa oddal prve verzije. Pri nas malce predolgo traja do tega, da film pride do gledalca. Za noben svoj scenarij se natančno ne spomnim, kdaj je prišel vzvod. Iskal sem nekaj, kjer bi lahko spet delal z mladimi, to mi gre dobro. Pa tudi malce preračunljivo je bilo, saj so mladinski filmi hitreje potrjeni s strani filmskega sklada. Res ne morem povedati od kod taborniki - to je enostavno dober moment: imaš disciplino, hierarhijo, red, naravo, odraščanje, odrasle, sonce, dež, veselje, žalost. Cela paleta karakterjev se ti odpre. Taborništvo omogoča nek mikrokozmos, kjer lahko napleteš zgodbo.

Kdo vam je postavil tabor in številne pionirske objekte?

Postavitev je koordiniral Rado Malnar, ki si še posebej prizadeva, da bi se pionirstvo obudilo in močnejše razvilo. Predlagal nam je določene zamisli, ki smo jih selektivno upoštevali. Imel je dober občutek za to, kaj mi rabimo - ne torej samo za dobre pionirske objekte, pač pa so tudi primerni za snemanje. Tako lahko vidite v jedilnici napise, ki so bili potrebni, da smo za njimi skrili luči.

Kakšni so vaši spomini na tabornike?

Mislím, da sem bil na taboru štirikrat ali petkrat. Od 11. do približno 15. leta. Taborili smo ob Bohinjskem jezeru. Totalno zabavno. Človek pride v pravi stik z naravo, začne jo bolj ceniti in zanjo skrbeti, razmišljati o sobivanju z naravo. Od tam tudi moje spoštovanje do narave. Takrat so se začeli tudi tradicionalni teki okoli Bohinjskega jezera, kjer sem bil dvakrat zraven, na prvem celo kot najmlajši tekmovalec. Žal v Bohinju snemanja ne bi mogli izvesti - prezaprto je, sonca je premalo, pa preveč omejitev zaradi Triglavskega narodnega parka.

Se spomnite kakšnega posebnega taborniškega utrinka?

Romantike ali akcije? Megleno se spomnim prvih spominov ljubezni. Spiš v šotoru in ne veš, ali se boš zbudil moker. Ja, zgodnje vstajanje pa mi ni bilo všeč, še danes mi ni. Takrat smo si zobe umivali še v Bohinju. Posebna nepozabna izkušnja. Upam, da bo moj sin tudi za to, starejša hči ni bila. Tabornikom bi takoj zaupal otroka.

Kako se je mladih, ki igrajo v filmu, dotaknilo taborništvo?

Tudi preko rodov smo iskali igralce, vendar to ni bilo ključno pri izbiri. Igralci so zagotovo spoznali drug odnos do narave, do tabora so morali dostopati peš. Sicer pa je bil zanimiv tudi spoj tehnologije in narave. Na taboru je bilo ogromno luči in vsa snemalna oprema. Z nami na snemanju pa sta stalno bila tudi dva tabornika, ki sta jim tudi kaj obrazložila in so ju lahko spraševali o tem. V filmu pa niso natančno upoštevani vsi detajli. Recimo, razložiti pomen večšine bi bilo za film predolgo, zato smo precej na hitro vanj umestili le večšino molka.

Kakšno sporočilo imate za tabornike?

Mislím, da bo film s taborniškega vidika organizaciji pomagal, da bo kakšnega mulca motivirala, da bi se pridružil in ga bo to pritegnilo. Taborjenja so res ene krasne počitnice. Upam, da se bo taborništvo pri nas še razvijalo. Sporočilo za tabornike je vsekakor, naj si gredo film ogledat. Večkrat.

Anketa

Miha Bejek

Madalena, Rod modrega vala Trst in Gorica

»Film mi je bil zelo všeč. Spomnil me je na tabor, čeprav je ta pri nas drugačen. Pri nekaterih stvareh smo bolj striktni.«

Matic, Rod puntarjev Tolmin

»V filmu so zelo lepi kadri, zelo lepa pokrajina in tudi tabornike pokaže v dobri luči. Toplo priporočam, sploh GG-jem, pa tudi ostalim.«

Foto: Katja K.

Andraž, Rod aragonitnih ježkov Cerklje

»Super film. Je dobra reklama za tabornike. Nekaj stvari sicer ni bilo čisto po taborniško, je pa zabaven.«

Foto: Katja K.

Tilen, Rod jadranskih stražarjev Izola

»Všeč mi je bila pokrajina, kjer so film snemali, pa tudi taborniki smo bili kar dobro prikazani.«

Teja, Rod jadranskih stražarjev Izola

»Dober je. Pričakovala sem, da nas ne bodo znali predstaviti, ampak tabornike pokaže nazorno.«

Vsakič izumljati kolo je izguba časa

O mreženju s Hansom Holmenom

Mreža eduAkcija je konec septembra gostila profesorja Hansa Gunnarja Holmena z univerze v Linkopingu. Simpatični Šved je vrsto let delal z nevladnimi organizacijami v Afriki, ki so ob financiranju razvitega sveta nudile pomoč afriškemu prebivalstvu. Ob tem je Holmen raziskoval načine, prednosti in slabosti mreženja med nevladnimi organizacijami. Povabili smo ga, da nam je prek delavnice in okrogle mize pomagal poglobiti razumevanje mrežnega povezovanja. Tukaj objavljamo del intervjuja, ki smo ga na temo mreženja v NVO naredili s Holmenom.

Kaj je osnovno načelo mreženja?

To je nekaj, kar počneš, ne nekaj, kar imaš. Mreženje je sredstvo komuniciranja med neodvisnimi organizacijami ali posamezniki, ki delijo izkušnje, da bi mobilizirali podporo za nek namen, da bi se učili en od drugega. Mreženje naj bi bil poceni in neposreden mehanizem za vse, ki delijo iste interese, da delijo izkušnje in morda vsi nekaj pridobijo iz tega. Skratka, mreženje je nekaj, kar počnemo, da bi izboljšali druge stvari, ki jih sicer počnemo.

Katere dejavnosti so najbolj bistvene za mreženje?

To je odvisno od vrste organizacije in njene velikosti. Mnoge organizacije so majhne, odvisne od prostovoljnega dela, z omejenimi izkušnjami - in te morajo vedeti, da tudi druge zanimajo isti problemi. Mogoče ugotovijo, da lahko dosežejo več, če sodelujejo. Dobro se je učiti od drugih. Ne more vsak izumiti kolesa; in če ga, je to izguba časa. Bistveno je z drugimi deliti tisto, kar imamo, tudi če se nam ne zdi tako pomembno. Izkušnje in mnenja delimo, da prispevamo v mrežo. Če zadržujemo informacije, nič ne prispevamo in tudi drugi nam potem ničesar ne vrnejo.

Kako ljudi aktivirati, da prepoznajo pomen mreženja in se aktivno vključijo z namenom doseči spremembe na bolje v družbi?

Ljudi najbolj zanima tisto, s čimer se srečujejo v vsakdanjem življenju in kjer lahko sami nekaj naredijo. Da bi jih nagovorili, se je treba osredotočiti na zelo konkretne probleme, učenje, izmenjavo informacij in izkušenj, na ustvarjanje zaupanja. Šele čez čas, ko imaš večjo mrežo ter so udeleženci mreže aktivnejši, lahko postopoma nagovarjaš tudi druge teme. Ne moreš narediti karkoli glede vsega, kar te moti, a osredotočiš se na to, kar lahko narediš. To daje pozitivne izkušnje in občutek, da si sposoben nekaj narediti. Če začneš graditi mrežo na kompleksnih temah, je zelo težko zagotoviti trajnost. Mreženje je učenje, izmenjava in postopno napredovanje na zahtevnejše teme.

Miha Bejek

Hans Holmen

Mreža eduAkcija 10. oktobra zaključuje projekt, ki so ga sofinancirali Evropski strukturni skladi in Ministrstvo za javno upravo. Skupaj s šestimi partnerji smo se že prijavi na razpis, ki bo, v kolikor bomo izbrani, omogočal nadaljevanje mreže v sedanjem in še razširjenem okviru. Vendar pa bo mreža eduAkcija v vsakem primeru nadaljevala svoje poslanstvo, se trudila povezovati vsa društva, zveze in zavode s področja izobraževanja in usposabljanja ter skušala izboljšati prepoznavanje in priznavanje znanj, pridobljenih v neformalnem izobraževanju ter z delovnimi izkušnjami v nevladnem okolju.

Še naprej se lahko obrnete na nas preko naslova info.eduakcija@gmail.com.

Gašper Cerar in Ana Britovšek

arhiv Romana Volčiča

INTERVJU

Roman Volčič - Romc

"Tabornik se ne nikoli ne izgubi, morda le kdaj zaide z idealne poti."
ali pa "Lep res nisem, ampak simpatičen pa ..." sta dva bolj priljubljena slogana našega Romca.

Zagotovo lahko rečemo, da je v svoji 36-letni taborniški karieri pustil največji pečat v Rodu močvirskih tulipanov in je najbolj zaslužen, da je RMT danes to, kar je. Res, da se danes s programom in vodenjem rodu ukvarjajo mlajši, a ko ga potrebujemo, je vedno pripravljen pomagati. Roman je tudi pionir razvoja orientacijskega teka v Sloveniji in še bi lahko naštevali. Skratka, je tabornik po duši in srcu in tak bo tudi ostal. Veliko smo se od njega že naučili, veliko pa se še bomo!

Kdaj in kje se je začela tvoja taborniška pot? Ali moto "Za vedno Močvirc" pri tebi drži?

Začela se je 1974, ko se je en vod Močvirskih tulipanov organiziral tudi na OŠ Trnovo. V srednji šoli smo se preselili na Kodeljevo, kjer so me Črni mravi povabili v svoje vrste, pa sem se raje z avtobusom vozil na Vič. Več kot očitno to pri meni drži.

Si imel kdaj kakšno taborniško lju-bezen? Kolikokrat si se pri tabornikih poročil?

Vsekakor, toliko taborjenj in akcij, pa ne bi bilo nobene! Taborniško se nisem nikoli poročil, sem pa danes zares poročen s tabornico.

Kakšne funkcije si opravljal pri tabornikih? So ti te izkušnje kdaj prišle prav tudi v poklicnem življenju?

Veliko, v rodu pravzaprav vse, nekaj tudi na ZTS. Mislim, da so izkušnje, ki sem jih dobil pri tabornikih odločilno vplivale tudi na mojo poklicno pot. Mislim, da so izkušnje iz vodenja, organiziranja, timskega dela in drugih veščin, ki sem jih pridobil pri tabornikih, zelo pomembne tudi za poklicno življenje. Sicer (še) nisem končal faksa, sem pa opravil življensko univerzo pri tabornikih.

Kako bi na kratko nekomu opisal taborništvo in njegove pozitivne strani?

Življenje v naravi, z naravo in to z najboljšimi prijatelji.

Skoraj vsi starejši taborniki še dobro poznajo močvirsko ekipo "Ati Roman". Od kod to ime?

Orientacija in topografija sta mi že od začetka taborništva zelo pri srcu. Tako so tudi ROT-i na sporedu že od leta 1978, ko sem se udeležil prvega (takrat še STPM-ja) v Mariboru. Od takrat nisem izpustil skoraj nobenega.

Potem smo se vsi v ekipi malo postarali ter naveličali in ostal sem brez ekipe. Po par letih premora me je na rodovi Jure (Tihelj) vprašal, če grem na ROT in brez premisleka sem potrdil. Mislim, da je bilo to 1996 v Ljubljani. Na zbor sta me pripeljali žena in takrat enoletna hči (ati Roman je prišel). Tako je bila izbira imena ekipe rešena (ati Roman). Ker sem bil takrat edini očka med našimi bolj aktivnimi taborniki, je bilo to očitno zanimivo.

Udeležil si se precej ROT-ov. Ti je kakšna prigoda ostala posebej v spominu?

Vsekakor mi je v spominu zelo ostala prva zmaga na Rogli, pa tudi zadnji ROT s prejšnjo ekipo v Kočevski reki. Takrat s(m)o bili že malce naveličani dolgotletnih udeležb in ekipo sem spravil na ROT tako, da sem vsakemu rekel, da so že vsi ostali potrdili. Takrat se je ROT začel s progo že v petek, ko smo spali v mokrih bivakih. Bob in Grega (traserja) sta malce preveč "zanimivo" strasirala progo in po celodnevem močenju tudi v soboto smo soglasno spakirali domov. Zelo mi je v spominu ostala tudi Frantova budnica z megafonom na bivakih ob nedeljah ob petih zjutraj. Pa dogodek, ko je zaradi grožnje dežja ekipa skopala globok jarek okoli bivaka (bivakirali smo v gozdu, ne na travniku). Seveda je bilo precej zbadanja, če bodo v jarek naselili krokodile in podobno. Ko smo že skoraj zaspali in je bila že nekaj časa popolna

tišina, se je Mažo zadril: "Nikola, kaj vaš krokodil dela v našem bivaku?" Seveda se je razlegel glasen smeh.

Kaj pa NOT? Kakšna je tvoja vloga pri tem tekmovanju?

Že na prvem NOT-u sem šel pregledat progo, čeprav takrat nisem bil traser. Kmalu nato pa sem prevzel trasiranje, tako da to zdaj počnem že več kot 25 let. Sicer pa sem običajno imel koga zraven. Pred leti se je to obrnilo, saj je zadnja leta Blaž Grapar tisti, ki trasira proge, jaz mu le pomagam. Čeprav še nisem razmišljal, da bi se "upokojil", pa sva z Blažem letos vključila Jana in Lovrota, ki sta se kar izkazala. Torej se za prihodnost NOT-a ni bati.

Poznan si kot dober orientacist. Ali si aktiven še pri kakšnih drugih orientacijskih dogodkih?

Kot tabornik sem navdušen nad aktivnostmi v naravi in orientacija je ena od njih. Ko se je v Sloveniji pojavila kot šport, me je takoj zagrabilo. Tako sem z nekaj somišljeniki iz vrst tabornikov, planincev in društev TVD Partizan pred dobrimi 20 leti ustanovil prvi orientacijski klub OK Tivoli, naslednje leto pa Orientacijsko zvezo Slovenije, katere prvi predsednik sem bil. V začetku 90-ih sem organiziral prvo tekmovanje Lipica open. Lipica je zaradi blagih zim primerna za zimske priprave in otvoritev sezone. Lipica open bo drugo leto praznovala 20-letnico, je pa zrasla v veliko tekmovanje s preko 800 tekmovalci iz cele Evrope in tudi posamezniki iz oddaljenih držav. Organizacija takega tekmovanja je izredno naporna, vendar z dobro ekipo pomočnikov, večinoma iz vrst Močvircev, ta vsako leto uspeva.

Ti je kakšen šport še posebej pri srcu?

V življenju sem se ukvarjal s precej športi in vsi so mi bili precej pri srcu, vsak v svojem obdobju. Košarka, orientacijski tek in smučanje mi še danes pomenijo najpomembnejši način rekreacije. Hribi so mi bili od nekdaj zelo pri srcu, v zadnjih leti pa to postaja tudi jadranje.

In kaj se dogaja ob petkih zvečer? Kje te najpogosteje najdemo?

Že okoli dvajset let se ob petkih zvečer ta stari Močvirci dobimo v viški telovadnici na košarki (nekateri tudi na odbojki). Seveda je danes razpon teh

Močvircev že kar preko dvajset let, toda očitno je to zelo primeren način, da se mlada in starejša generacija srečuje in da se ta stari obdržimo v stiku z mladimi in z dogajanjem v rodu.

S košarko se ukvarjaš tudi poklicno, si namreč predsednik Košarkarske zveze Slovenije. Kako je prišlo do tega?

No, poklicno se ravno ne ukvarjam s košarko, res pa je, da sem predsednik KZS, vendar je to prostovoljna funkcija. Pred leti je združenje prvligašev iskalo pokrvitelja za ligo in takrat je Telemach vsopil v košarko kot sponzor lige. Kmalu so me nagovorili, da prevzamem vodenje združenja, potem sem kot predsednik združenja postal član IO KZS, kmalu tudi podpredsednik in po odstopu dosedanjega predsednika postal VD predsednika. Na koncu pa kot edini kandidat še predsednik. Čeprav to zahteva precej časa in naporov, pa mi kot ljubitelju košarke ni težko.

Torej si velik navijač naše reprezentance? Kako si zadovoljen z njihovim uvrstitvijo na svetovnem prvenstvu v Turčiji? Si si v živo ogledal kakšno tekmo? Se je kateri od reprezentantov pohvalil, da je bil tabornik?

Poleg tega, da imam zelo rad šport, sem tudi velik navijač. Lansko leto sem si ogledal končne boje na Poljskem in

bil navdušen nad vzdušjem, ki so ga naredili slovenski navijači. Ker je tudi hči Maša navdušena navijačica, smo se že lansko leto po zaključku EP na Poljskem odločili, da gremo letos družinsko v Turčijo. Tako smo en teden preživeli v Turčiji skupaj in si ogledali mesto ter začetne tekme, se vrnili domov za začetek šole, potem sem se pa sam vrnil v Turčijo za zaključne boje. Biti osmi na svetu v drugem najpomembnejšem športu je izreden dosežek, zato moramo biti s tem zadovoljni. Če je bil kdo od reprezentantov tudi tabornik, pa ne vem. Glede na to, koliko tabornikov postane pozneje izredno uspešnih na svojem področju, ne bi bil presenečen. Je pa tudi res, da vrhunski šport danes že zgodaj zasede prosti čas mladih in za druge stvari zmanjka časa.

Ali lahko rečeš, da v svojem življenju slediš svojim sanjam? Kaj ti je dalo taborništvo? Bi kaj spremenil, če se ozreš nazaj? Kaj pa cilji za naprej?

Vsekakor, pa čeprav se mi stvari dogajajo večinoma spontano. Če se ozrem, v svojem življenju ne bi ničesar spremenil, morda bi le dokončal faks, ko je bil za to čas. Taborništvo sem posvetil (oziroma mu še posvečam) kar precej svojega življenja in za prav nič mi ni žal. Takih ljudi in prijateljev, kot so pri tabornikih, ne srečaš drugod. Vsekakor ena najlepših izkušenj v mojem življenju, ki na srečo še traja.

Cilji, kaj pa vem. Nikoli si nisem zastavljal ciljev, pa se mi večinoma vse odlično izide. Bolj mi je pri srcu življenska misel našega znanega, a žal prehitro preminulega alpinista Nejca Zaplotnika, zapisana v njegovi knjigi Pot: "Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi!".

Kako bi se opisal z eno besedo?

Hm, ena beseda je zelo malo. Tabornik in Močvirce, in to z vsem srcem.

Tabor na obisku

“Zdaj smo še v Kekčevi deželi na Drčovem Rutu pri Kranjski Gori. Po objavi tega pisma pa bomo že doma v Novi Gorici, kjer se bomo skušali privaditi staremu načinu življenja. Pričeli bomo misliti na šolo, na delo v delavnicah in v pisarnah. Naš tabor pa nam bo ostal v svetlem spominu in bogatejši bomo za mnoga nova spoznanja. Pri tem pa je poglavitno eno: taborni krog, v katerem je ves čas našega taborjenja kot olimpijski ogenj gorel naš taborni ogenj, nas je zblížal in po življenju drug poleg drugega, z istimi hotenji, smo postali nerazdružni.” (iz pisma mejašev s prvega taborjenja - Primorske novice, 29. 7. 1955)

Najpogosteje taborimo na našem tabornem prostoru v vasi Podgozd pri Žužemberku, kamor pogosto zahajajo tudi drugi rodovi.

Le malo rodov v Sloveniji je toliko starih kot kraj, iz katerega prihaja. Rod soških mejašev iz Nove Gorice je eden izmed takšnih. Le nekaj let po začetku gradnje tega mladega mesta, natančneje 13. januarja 1955, je Rudi Hönn, velik ljubitelj narave in taborništva, v Novi Gorici ustanovil taborniško društvo ter postal prvi starešina. Še istega leta so mejaši organizirali prvi tabor in za Primorske novice napisali zgornje vrstice. Rudi je od takratnih “zelenih” tabornikov želel, da postanejo ljubitelji narave ter zagovarjal načelo “vrnitev k naravi”. Njegove besede služijo kot vodilo pri oblikovanju programa in aktivnosti Roda soških mejašev tudi danes.

20 novih PP-jev je razlog za optimistično prihodnost.

Rod soških mejaš

MČ-ji

Družino medvedkov in čebelic združujejo taborniki vseh treh novogoriških osnovnih šol ter osnovne šole iz Solkana. Poleg tedenskih vodovih srečanj in krajših akcij, ki so jih MČ-jčki deležni vsak mesec, je vrhunec njihovega programa prav gotovo štiridnevno jesenovanje, ki poteka med jesenskimi šolskimi počitnicami. Mnogi otroci takrat prvič v življenju zapustijo svoje starše, spoznajo čare in veličino taborništva ter se domov vrnejo nasmejanih obrazov in polni novih izkušenj. Vodniki pa iz te akcije in otrok črpajo prepotrebno energijo za uspešno nadaljevanje taborniškega leta.

Trinajst PP-jev se je udeležilo vodniškega tečaja SPOOT na Pšenku nad Idrijo.

GG-ji

Konec 80. let prejšnjega stoletja je takratni Odred soških mejašev zaradi kadrovskih težav prenehal delovati, podobni problemi pa se pojavljajo tudi po letu 1995, ko so bivši Mejaši obudili taborništvo na Goriškem. Stalno je namreč opazno pomanjkanje dotoka novih PP-jev, ki bi lahko uspešno nadaljevali poslanstvo rodu. Zato smo v zadnjih letih v RSM-ju spremenili način dela z GG-ji, ki so po našem mnenju najpomembnejša družina v rodovi strukturi. Po prestopu iz MČ-jev se taborniki vseh štirih osnovnih šol združijo v en vod, srečanja pa izvajajo v našem taborniškem dvorcu na obrobju mesta. Tako smo vse do letos najverjetneje držali tudi naziv največjega GG voda. 5ekob4h je tako štel kar 22 članov. Tak način dela ima sicer svoje slabosti in zahteva vodnike z vizijo, močno voljo in jeklenimi živci, vendar pa se ob vsakotedenskih srečanjih ustvari klapa, zaradi katere se za prihodnost roda ni bati.

ev Nova Gorica

PP-ji in "starci"

Klub popotnikov in popotnic vsako leto bolj prevzema vaje delovanja roda v svoje roke. Da bi bil prenos poslov na novo generacijo čimbolj tekoč in brez pretresov, smo letos uvedli dvojne funkcije. Vsako funkcijo v rodu (razen starešine) tako izvaja popotnik ali popotnica ob mentorstvu enega "starca", klub starcev pa poleg podpore mlajšim nove izzive najde na območju. Študentje našega in še petih severnoprimorskih rodov smo tako pred tremi leti ob vsakotedenskih srečanjih v ljubljanskem UFO-tu v Rožni Dolini ponovno obudili delovanje Severnoprimorske območne organizacije tabornikov, po vrsti MČ, GG in PP srečanj pa smo letos SPOOT-ovci samostojno in povsem uspešno izvedli tudi vodniški tečaj, ki se ga je udeležilo 27 tabornikov iz Nove Gorice, Idrije, Spodnje Idrije, Cerknega, Tolmina in Ajdovščine.

Obnova taborniške hiške v Čepovanski dolini se bliža koncu, hiška pa že gosti letna planiranja, jesenovanja in zimovanja našega in drugih rodov.

Vrnitev k naravi

Pravijo, da se zmagovalnega konja ne menja. Besede "vrnitev k naravi", ki nam jih je v temeljni kamen vklesal Rudi Hönn, so še vedno naše vodilo. V tem duhu smo leta 2008 daleč od civilizacije, na Lokvah nad Novo Gorico, sredi travnikov in gozdov soorganizirali državni mnogoboj. Tudi na taborjenjih se odklopimo od civilizacije, nimamo elektrike, mobiltelefonov ter zidanih objektov. Povsem nam zadostuje travnik, reka ob njem ter sinje nebo nad nami. In četudi se je za takšen način taborništva čedalje težje boriti, saj tudi nam moderen način življenja čedalje ostreje zarisuje pot, pa je poglavitno eno: taborni krog, v katerem ves čas našega taborjenja kot olimpijski ogenj gori naš taborni ogenj, nas zbliža in po življenju drug poleg drugega, z istimi hotenji, ostajamo nerazdružni.

RSM-jevci smo vedno znali poskrbeti tudi "za klapo". Na naših koncertih na Zletu v Tolminu in na Pow-wow v Ilirski Bistrici je "muvala" vesoljna taborniška Slovenija.

IO ZTS - stran vodstva

Barbara Bačnik - Bača

Kandidatura za svetovno konferenco

IO ZTS je potrdil logotip kandidature ZTS za svetovno skavtsko konferenco, ki ga je oblikoval Miha Maček - Muc.

Glavni poudarek pri promociji Slovenije je narava, gozdnatost in vodnatost naše dežele. Logotip združuje oba elementa, to sta drevo in vodni val, katerega odtenki se prelivajo od rečne zelene do morske modre. Poleg tega je v drevo vključen tudi šotor, ki ponazarja bistvo taborništv - skavstva, bistvo, ki se prav na konferencah prepogosto pozablja. Šotor spominja na tistega iz znaka Zveze tabornikov Slovenije - nacionalne skavtske organizacije, po pravilih WOSM pa je vključena tudi skavtska lilija.

Z logotipom smo kandidaturo v zadnjih mesecih uspešno predstavili na konferencah evropske, interameriške in evrazijske skavtske regije. Sogovorniki so bistvene elemente takoj prepoznali in se strinjali, da je logotip zanimiv in primeren.

Pri kandidaturi nam bo v pomoč tudi vsem dobro znani slogan I feel Slovenia, ki je pri tujcih zelo dobro sprejet. Celotna promocija bo splet možnosti občutenja Slovenije. V dosedanjih aktivnostih smo se osredotočili na otip, zato so bili promocijski jojoti leseni.

Na svetovni konferenci bi želeli delegatom podariti majhen košček Slovenije, zato vse rodove ponovno prosimo, da v svoje jesenske aktivnosti vključijo IZDELOVANJE LESENIH OBROČKOV ZA RUTKE.

Leseni obročki, višine 1 cm, naj bodo narejeni iz vej s premerom približno 3 cm in izdobljeno luknjo s premerom približno 2 cm. Lubje lahko ostane na veji, odstraniti ga je treba le na eni strani, kamor se bo pozneje vžgal določen motiv/napis.
(risba)

Obročke lahko predstavniki rodov prinesejo ali pošljejo na sedež ZTS, Parmova 33, Ljubljana.

SCOUTS
Taborniki ustvarjamo boljši svet

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Otroški bazar 2010

Med 9. in 12. septembrom je na Gospodarskem razstavišču potekal 5. Otroški bazar. Med več kot 190 sodelujočimi podjetji in organizacijami se je prireditve udeležila tudi ZTS. Sodelujoči posamezniki smo postavili in okrasili naš razstaveni prostor, ki je, roko na srce, izgledal prav simpatično.

Zanimanje so pokazali tako številni otroci kot tudi njihovi starši. Otroci so lahko barvali različne taborniške po-barvanke, ciljali v tarčo, se spoznali s skrivnimi pisavami, uporabo šotorke, taborniškimi ruticami in krojem; starše pa je največkrat zanimalo, pri katerih letih in kam lahko vpišejo svoje otroke v naše vrste. Seveda ni manjkalo vprašanje: »Kakšne so razlike med taborniki in skavti?« Razdelili smo tudi veliko promocijskega gradiva in prodali vse knjigice Skavta Petra.

Udeležba na tako veliki in dobro obiskani prireditvi se je izkazala kot zelo pozitivna za našo organizacijo. Bili smo več kot le opaženi, mnogi so nas pohvalili in izrazili zadovoljstvo, da je taborništv enostavno super.

Imenovanje svetovalca načelnika

IO je sprejel sklep o imenovanju Tomaža Hudomalja (RJZ Velenje) za svetovalca načelnika ZTS za vzgojo izobraževanje in delo z odraslimi v ZTS. Tomaž je aktiven inštruktor 1. stopnje, večkrat sodeloval v vodstvih tečajev ZTS, nazadnje letos kot vodja šole.

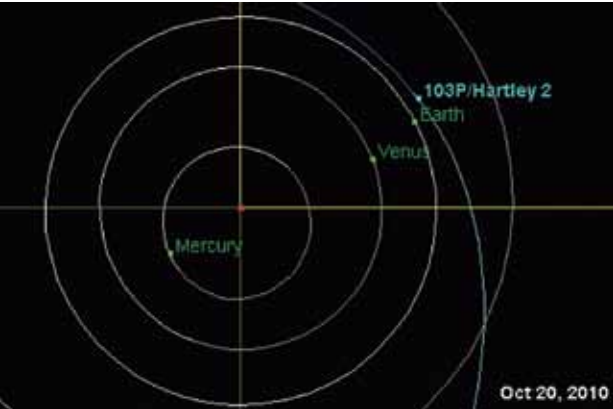
Novembrski Tabor

Novembrska številka Tabora izide 12. novembra. Prispevke za Tabor zbiramo na naslovu revija.tabor@gmail.com. Rok oddaje člankov je 20. oktober.

Uredništvo

Povratni komet Hartley 2

Komet Hartley 2 ali kataloško komet 103P/Hartley je manjši komet z obhodno dobo 6,46 let, ki ga je leta 1986 odkril avstralski astronom Malcolm Hartley. Kot je med astronomi navada, komet dobi ime po odkritelju. Premer kometa Hartley 2 znaša okoli 1,2 km in tako spada med manjše komete.

Bližnje srečanje kometa Hartley 2 z Zemljo 20. oktobra letos. Vir: [Slike: http://en.wikipedia.org/wiki/103P/Hartley](http://en.wikipedia.org/wiki/103P/Hartley)

Komet Hartley 2 smo izbrali za temo meseca, ker se bo 20. oktobra približal Zemlji na samo 0,12 AU (astronomical unit - astronomska enota). To je astronomsko gledano zelo blizu in upravičeno lahko pričakujemo, da bo viden s prostimi očmi. Ena astronomska enota (1 AU) je enota za razdaljo in predstavlja povprečno razdaljo med Zemljo in Soncem, ki znaša nekaj manj kot 150 milijonov kilometrov. Pričakujemo, da se bo kometu proti koncu oktobra tudi močno povečal sij, saj bo 28. oktobra Soncu najbližje. Med povratne komete štejemo komete, katerih tirnica ima obliko elipse. V enem izmed gorišč se nahaja Sonce. Če je elipsa bolj raztegnjena, ima lahko povratni komet tudi daljšo obhodno dobo. Tak je na primer komet Halley z obhodno dobo 85-86 let. Njegova zadnja vrnitev je bila prav v letu odkritja Hartley 2, torej leta 1986. Včasih oblika elipse preide v parabolo. Takrat ne moremo več govoriti o povratnih kometih. Govorimo o nepovratnih kometih. Taki kometi so vesoljski popotniki, saj jih njihova tirnica vodi tudi izven Osončja in zanje morebitnega časa vrnitve ne moremo napovedati.

Komet Hartley 2 so do sedaj poleg leta 1986, opazovali še v letih 1991, 1997 in 2004. Letošnja vrnitev bo posebej zanimiva, saj se bo, ko bo najsvetlejši, gibal zelo blizu Zemlje. Naslednja vrnitev bo leta 2017, ko spet ne bo ravno atraktiven.

Včasih gibanje kometa zmoti tudi kakšen izmed planetov. Na ta način lahko kakšen izmed nepovratnih kometov postane povraten ali obratno. Ob raziskovanju tirnice kometa Hartley

2 se je izkazalo, da se je komet v času pred odkritjem dvakrat zelo približal Jupiterju, in sicer leta 1982 na 0,33 AU in leta 1971 na le 0,09 AU. Pred tem komet z Zemlje praktično ni bilo mogoče opaziti. Bližnja srečanja sta tirnico kometa približala Soncu z 2 AU na približno 1 AU in tako omogočila letošnje predstavo. Izkoristite priložnost! Podatki o položaju in svetlosti kometa so na tej strani:

<http://www.aerith.net/comet/catalog/0103P/2010.html>.

Naj omenimo še zanimivost, da je Komet Hartley 2 tudi drugi cilj samodejne vesoljske sonde Deep Impact, ki je že leta 2005 preučila komet Tempel 1. Kometu Hartley 2 se bo 4. novembra približala na samo 700 kilometrov. Gotovo lahko pričakujemo čudovite fotografije kometa. ■

Več na: <http://deepimpact.umd.edu/>.

Komet Hartley 2 - 1,3 AU oddaljen od Sonca
Vir: <http://en.wikipedia.org/wiki/103P/Hartley>

KOSOBRIŃOVI PRIPRAVKI

Jesenski otavčič (*Leontodon autumnalis*)

Jesenski otavčič je do 25 cm visika rastlina, ki ima na vrhu gola enostavna stebela rumeno socvetje, ki je podobno regratovemu. Listi so dlakavi, pernato narezani in sestavljajo pritlično rozeto. Rastlina cveti v jesenskih mesecih. Raste na planinskih travnikih, lahko se pa naseli tudi na njivah. Največkrat raste med travo. Listi so užitni podobno kot pri regratu.

Učinkovine: vitamin C, provitamin A. **Uporabnost:** za juhe, prikuhe, solate, pospešuje izločanje žolča in seča, pomaga pri vnetju želodčne sluznice.

Solata

Potrebujemo: mlade liste jesenskega otavčiča, ki jih dobro očistimo, česen, sol, olje in kis ali limonin sok. Da liste zmehčamo, lahko dodamo topel kuhan krompir.

Juha, prvič

Potrebujemo: dve pesti listov jesenskega otavčiča, dva rdeča korenčka, majhno cvetačo, pest koprivinih listov, drobno čebulo, drobnjak, peteršilj, poper, sol, dve žlici olja, jajce, vodo.

Priprava: Sesekljano čebulo, drobno narezane liste jesenskega otavčiča, korenček in koprivine liste prepražimo na olju, prilijemo en liter vode, dodamo poper, sol in sesekljan česen. Na koncu dodamo še drobno narezan peteršilj in umešamo jajce. Na krožniku potresemo juho še z drobnjo narezanim drobnjakom.

Juha, drugič

Potrebujemo: pest listov jesenskega otavčiča, pest listov plešca in kopriv, drobno čebulo, dva korenčka, dva krompirja, 1 dl kisle smetane, poper, sol, dve žlici olja.

Priprava: Sesekljano čebulo in drobno narezana korenčka prepražimo na olju, nato dodamo sesekljane liste jesenskega otavčiča, plešca in kopriv ter na kocke narezan krompir, zalijemo z enim litrom vode in pustimo vreti pol ure. Na koncu dodamo sol, poper in kisló smetano.

Namaz

Potrebujemo: 1 sirni namaz s smetano, 1 jedilno žlico oljčnega olja, 1 pest listov jesenskega otavčiča.

Priprava: Liste jesenskega otavčiča operemo in jih na drobno narežemo. V posodo stresemo drobno narezane liste jesenskega otavčiča, sirni namaz in oljčno olje. Vse skupaj dobro premešamo in namaz je gotov.

Vse to in še več na Rastlin'cah (tečaj poznavanja rastlin za prehrano in zdravje).

Kras in njegove lepote

Zadnjih nekaj tednov nam narava ni prizanašala - na žalost je bil velik del Slovenije pod vodo. Veliko ljudi je utrpelo gmotno škodo, se borilo z naravo in vremenom ter skušalo ohraniti bistro glavo, saj pri vsem tem ne gre le za materialne dobrine, gre za domove, spomine in občutek varnosti, kontrole, na katerega smo se skozi stoletja tako navadili.

Občutek imamo, da lahko naravo kontroliramo, usmerjamo po naših željah, a smo v resnici pred njo še kako nemočni, vedno razoroženi, le da v naši mali deželici pod Alpami tega hvala bogu ne občutimo prav pogosto in v velikih razsežnostih. Naj tako tudi ostane v prihodnje.

Ko se GG vodniki s svojimi člani te dni srečujete, zagotovo beseda nanese na minule poplave, zato vam v tem prispevku predlagam, da se o njih tudi pogovarjate, začnete pa lahko s temo o krasu, ki je bil precej na udaru in je pravi raj za padavine, reke, potoke, prihajajočo in izginjajočo vodo.

Definicija krasa

Krás je kamnito ozemlje, kjer vpliv vode na apnenec ustvarja posebne površinske oblike, jame in značilna podzemeljska pretakanja. Beseda izhaja iz starega ljudskega izraza za kamen in je prvotno pomenila kamnito pokrajino. Iz tega naziva se je razvilo lastno ime Kras za vse področje, ki se razteza med Tržaškim zalivom in Vipavsko dolino ter med Soško dolino in Brkini. Skupaj s člani ga poiščite na zemljevidu in naštejte večja mesta na Krasu, lahko tudi taborniške rodove. Veda, ki proučuje kras, se imenuje krasoslovje.

Vloga vode

Kras nastaja predvsem zaradi korozije in preperevanja kamnin. Korozijo povzročata površinska voda (padavine), ki razjeda podlago in se skozno pretaka v podzemlje. Pri tem na razne načine nastajajo globeli. Drobljenje ali preperevanje kamna, ki je sicer posledica tega dogajanja, pa ustvarja fliš, ki teži k drsenju navzdol in torej zapolnjuje kotline. Ravnesje

med tema dvema procesoma ustvarja kraško pokrajino. Seveda je pri tem velikega pomena sestava tal, saj se na primer sadra neprimerno hitreje topi od dolomita ali apnenca, a to vpliva le na dobo zakrasedanja in na njegov potek, ne na nastanek. Odločilni dejavnik je vedno in samo voda. Zato je razumljivo, da je kras večinoma v zmernem podnebnem pasu, ki nudi primerna podnebja.

Kraška planota se nam predstavi kot gola kamnita griža brez prave možnosti kmetijstva zaradi pomanjkanja zemlje in površinskih voda. In vendar brez vode kras ne bi obstajal, saj ga prav padavine izoblikujejo. V naravi ni kemično čiste vode, temveč ji je vedno primešan ogljikov dioksid, ki se nahaja v zraku. Zemlja ali humus, ki nastaja z razkrojem organskih snovi in s presnovo organizmov, vsebuje še veliko več ogljikovega dvokisa. Kadar dežuje, voda prenaša zemljo med kamenje in s tem omogoča, da ogljikov dvokis pride v neposredni stik z apnenecem in ga razjeda. Tako nastajajo luknje in jame. Ko najde pot v jamo večji dotok vode (reka), se jama še hitreje širi in ustvarja podzemeljska jezera in brezna. Zaradi pronicanja vode s površine se v jamah ustvarjajo kapniki raznih vrst. Na površini pa nastajajo značilne oblike dolin in vrtač, bruhalniki in požiralniki, ponori in obrhi.

Številne teorije

Več »teorij o žogi za rugby« ali o »zakopani žogi« Tržačana Carla D'Ambrosija, enega največjih poznavalcev krasa, ki je že v šestdesetih letih dvajsetega stoletja postavil teorijo o razvoju krasa, ali teoriji J. N. Nagla, ki je leta 1784 po naročilu cesarja Franca I. opisal in orisal nekaj kraških jam, ali o prvi teoriji o nastanku krasa iz leta 1781, ki jo je zapisal Ljubljčan Tobias Gruber, zasnoval pa njegov brat Gabriel, znan po Gruberjevem prekopu pri Ljubljani, si preberite na internetu.

Skoraj polovica Slovenije (43 %) je na apnenčasto-dolomitnem ozemlju, torej kraška. Slovenski kras je med najbolj raziskanimi kraškimi področji na svetu.

Viri: <http://sl.wikipedia.org>

Taborniki in njihovi poklici

Barbara Bačnik - Bača

osebni arhiv Nine Arnuš

Nadebudna domžalska tabornica, ki je prepoznavna po svojem posebnem stilu in pristrčnem smehu, ki jo vedno spremlja. Predvsem je prisotna v izobraževalnih vodah, kjer se kali in kali druge, ter jih vzpodbuja, da bi bili vse to, kar so, in še več, vedno boljši, vedno drznejši in bi si prizadevali za presežke. In prav taka je naša Nina, "anti-šalabajzerka"!

Nina Arnuš - »izvajalka« neformalnih izobraževanj (Rod skalnih taborov Domžale)

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

Moja taborniška pot se je začela z družinskimi taborjenji ob Bohinjskem jezeru, s starši smo tako zaključili vsako poletje. Ker sem želela biti tabornica tudi ostali del leta, so me v prvem razredu vpisali k čebelicam, v vod, ki ga je vodila najboljša tovarišica.

Kaj si vedno sanjala, da bi rada postala?

Vedno sem bila zelo izbirčna, zato sem si vsak mesec želela postati nekaj drugega - enkrat novinarka, drugič raziskovalka, tretjič zdravnica. Ker se nikakor nisem znala odločiti, sem si izbrala najbolj splošno izobrazbo, kar se je dalo. Nato pa sem se udeležila inštruktorskega tečaja in biti mentorica na tem tečaju se mi je zdelo tako fino, da sem si mislila, da bi to lahko postala moja služba. In sedaj tudi je: izvajam izobraževanja na temo medkulturnega dialoga in vseživljenjskega učenja, organiziram delavnice s sindikalisti, starejšimi, sem koordinatorka izobraževanj za prostovoljce. Vsak dan prinese nekaj novega, tako mi ne postane dolgčas in rada opravljam to delo.

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu ter zakaj?

Vsaka šola mi je dala nekaj posebnega: osnovna šola gotovost vase, da zmorem, srednja šola uporništvu in trmoglavost, fakulteta širino obzorij. Poleg tega pa vsaka posebej še bogastvo prijateljstev. Menim, da so šole v življenju posameznika pomembne, kljub temu pa ne verjamem, da se z maturo ali diplomom izobraževanje konča. Zame se je takrat pravzaprav šele začelo učenje glede na moje potrebe, po moji meri.

Katere kompetence te po tvojem mnenju odlikujejo? Zakaj meniš, si dobra v tem, kar delaš?

Rada imam ljudi, rada se z njimi pogovarjam, jim prislunem, z njimi ustvarjam. Sami sebi smo lahko neskončna inspiracija ali ovira. Zmožni smo veliko več, kot si lahko mislimo. Zaradi tega prepričan in znanj menim, da svoje delo dobro opravljam.

Kako je taborništvo vpleteno v tvoje delo, službo?

Za moje delo je popolnoma odgovorno taborništvo! Kljub temu da je minilo že nekaj let, odkar sem bila načelnica Rodu skalnih taborov, veliko izkušenj črпам iz tistega obdobja, kot tudi od takrat, ko sem bila aktivna mentorica na inštruktažah. Narava mi zaradi tabornikov pomeni zelo veliko. V njej najdem mir in inspiracijo za delo.

Kateri del svojega poklica oziroma službe, ki jo opravljaš, ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu?

Najraje delam večdnevna izobraževanja, pri katerih lahko veliko eksperimentiram in se tudi sama učim. Veliko delam na evropskih projektih, kjer je treba pisati poročila - to delo mi je najmanj pri srcu.

Kaj narediš najprej, ko jutraj prideš na delovno mesto?

Ker večinoma delam od doma, je moje delovno mesto včasih miza v jedilnici, včasih kavč v dnevni sobi, včasih pa kar postelja. Dan začnem s prebiranjem elektronske pošte in skodelico zelenega čaja, če se le da, prej še z vadbo joge.

Kaj je tisto, kar ti tvoje delo daje, kaj te motivira pri delu?

Pri delu me motivirajo ljudje, njihovo zadovoljstvo ob opravljenem delu. Tako so poplačane vse priprave in dolge noči. Uživam, ko ljudje srkajo znanje, ko udeleženci želijo delati in se z nasmehom ter vprašanji vračajo z odmora na nadaljevanje izobraževanja.

Kaj si na podlagi svojega dela spremenila v svojem življenju in bi priporočila vsakomur?

Kljub temu da moj poklic ne obstaja v registru in da moram ljudem ponavadi razlagati, kaj pravzaprav počnem, sem vesela, da sem se odločila za takšno pot. Vsakomur bi priporočila, naj vztraja pri iskanju tistega, kar želi početi, saj služba ne traja le osem ur, ampak predstavlja tretjino (ali več) našega življenja. Zato menim, da bi ljudje morali uživati v svojih službah.

Česa si želiš v prihodnosti na področju svojega dela?

Želim si, da bi se tudi v Sloveniji neformalno izobraževanje bolj razvilo in da bi imela čim več kompetentnih sodelavcev, s katerimi bi lahko realizirali ideje s tega področja. Želim si, da bi bilo vedno manj "šalabajzerjev" in razumevanja v smislu: "Team-building - gremo za vikend popivat in bomo vsi spet prijatelji!" Glede na to, da se vedno več ljudi izobražuje doma in v tujini, menim, da se bo to spremenilo ter da bodo možnosti in priznavanje neformalnega izobraževanja velike.

Maja Batinič, RSŽ-ml

TOTeM 2010

Ilirska Bistrica, 4.-5. september

Če so človeški možgani mivka in spomini stopinje, igrišče za odbojko na mivki v Ilirski Bistrici še nikoli ni bilo tako potacano: natančne podaje, občutek mivke v zobeh, nerešljivi napadi, uničujoči bloki, občutek mivke v laseh, toplo sonce, občutek mivke za nohti, neodbite žoge, serije asov, občutek mivke v očeh, spektakularni skoki, lepe točke, zvesti navijači, boleča rit (muskelfiber), nezlomljivi ekipni duh, občutek mivke za vratom, ferplej, napete tekme, napisi na majicah, odlična igra ...

Komentator Miha. Foto: Žan Kuralt

Zakaj je tako? Vsega je kriv novi igralni sistem (!), ki je vsaki ekipi prinesel večje število tekem in s tem večje število že zgoraj naštetih nepozabnosti.

Pohvale Rodu snežniških ruševcev tudi za odlično hrano, ki smo je bili deležni tekmovalci. Pohanci, sir in tri vrste salame za zajtrk, svež, še topel kruh s hrustljivo skorjico (!) so res bolj hvaležna izjema kot pravilo na taborniških akcijah.

Skratka, bilo je super, komaj čakamo, da bomo spet lahko poticali igrišče v Ilirski Bistrici!

Za konec pa še stopničke:

1. mesto: Unterhund
2. mesto: Hello Kitty
3. mesto: Zmajčki

Polne tribune letošnjega TOTeMa. Foto: Žan Kuralt

Jure med sprejemom servisa. Foto: Žan Kuralt

Ekipa Unterhund je letos domov odnesla zlato. Foto: Marko Prelec

Pismo iz »mesta v zalivu«

Del velike taborniške družine so tudi slovenski taborniki v Italiji. Rod modrega vala sicer ni polnopravni član Zveze tabornikov Slovenije, vendar deluje po smernicah nacionalne skavtske organizacije.

Mladinska organizacija šteje 133 članov, aktivnih pa je približno 80 tabornikov in tabornic. S propagandnimi akcijami smo v prejšnjih letih povečali predvsem članstvo najmlajših (lani je bilo MČ-jev 65), ki smo jih nekaj let pogrešali. To je seveda le prvi korak, sedaj jih moramo obdržati, kar bo najbrž še večji izziv. Zaradi spremenjene družbe so se naši vzgojni prijemi nekoliko spremenili. Prilagodili smo se hitremu življenjskemu ritmu in program delno posodobili. Celoten razvoj družbe je torej nujno posegel tudi v našo organizacijo, s tem da sploh ničesar ni izbrisal, kvečjemu je k bogati zakladnici pristnega taborništva dodal še kaj novega. In ravno to je tisto, kar omogoča nadaljnji razvoj. Generacijsko luknjo, ki se je pojavila pred nekaj leti, počasi zapolnjujejo mlade sile, ki bodo prav kmalu prevzele najvišje funkcije naše organizacije. Skrb za bodočnost se namreč začena prav s skrbjo za kader.

Delujemo na širokem območju, ki sega v dve regiji (tržaško in goriško). V tržaški pokrajini delujemo izključno v okoliških vaseh Opčine, Prosek, Salež in Križ, na Goriškem pa v Doberdolu in Štandrežu. Že nekaj let nismo prisotni v mestih - v Trstu in Gorici - kjer je bilo taborništvo nekoč zelo razširjeno. Razlogov za to je več: nezanimljiva težava je razpršenost Slovencev v mestnih središčih, kjer pripadniki slovenske manjšine niso strnjeni kot v vaseh, obenem primanjkuje zbirni center in posledično ni neposrednega stika z otroci. V vaseh je nasploh lažje: večina otrok se že združuje v športnih,

glasbenih ali dramskih društvih, tako da je prehod otrok tudi zaradi prijateljskih vezi med tabornike dosti lažji. V mestih pa se ljudje med seboj manj družijo. Predvsem zbirnega centra, kjer bi se ob različnih priložnostih združevali vsi Slovenci v mestu, ni. Šole so razpršene po vsem mestnem območju, veliko otrok pa se zaradi bižine ene ali druge organizacije ali športnega društva vključijo v italijansko govoreče okolje. Poskusov za obuditev družin je bilo kar nekaj, večinoma pa so se vsi izjalovili. Med perečimi težavami je tudi naše pomanjkanje vodnikov. Kljub temu pa letos načrtujemo propagandno akcijo, s čimer želimo v organizacijo privabiti čim več mestnih otrok.

Delovanje po vaseh je vselej pestro, saj taborniki ob rodovih aktivnostih sodelujemo z vaškimi društvi, vedno smo tudi prisotni na častnih stražah pri spomenikih. Utrip tabornikov je v nekaterih vaseh občuten, druge pa moramo delovanje za skupnost še okrepiti. Predvsem pojmovanje taborništva je v nekaterih sredinah še preveč ohlapno. Nikakor nismo le tisti, »ki morajo zagotoviti častne straže«, ampak smo predvsem družbeno-vzgojni subjekt, ki združuje mlade. Torej organizacija, kjer se mladi razvijajo v odrasle osebe in kjer nastaja veliko novih idej. Nujno je, da se javnosti predstavimo tudi v tej luči. Prvi kamenček v ta mozaik smo v nakterih vaseh že postavili in napredek je že viden. V letošnjem letu smo na primer organizirali čistilno akcijo in priredili orientacijski pohod, ki je bil odprt vsem.

Globalizacija ni prinesla le splošnega napredka in razvoja; govoremo lahko tudi o skupnih težavah. Tu mislim predvsem na vzgojo otrok ter posledično odnos s starši, s katerim se soočamo mi in prav gotovo tudi taborniki po Sloveniji. Včasih so prav starši edino sredstvo za uspeh. Če svojih otrok ne pripeljejo na akcije, ves naš trud skopni. Prav zato načrtujemo, da bi ta odnos skušali izboljšati. Tudi motiviranje srednješolcev, ki so na pragu vstopa v vodstvo organizacije, je včasih zaradi pomanjkanja čuta odgovornosti težavno. Gre za splošne problematike, ki so najbrž prisotne v vseh rodovih. Mogoče je pri nas vse eksponentno povečano, saj smo v rodovi upravi in nasploh v vodstvu le maloštevilni in je torej čisto vsak član ključnega pomena za naše delovanje.

Kljub temu pa izzivov ne manjka. Zdi se nam, da lahko tudi taborniki izkoristimo padec mej na različne načine. Že pred nekaj leti smo kandidirali kot organizatorji Republiškega orientacijskega teka, a je bila naša vloga zavrnjena. Želja, da bi na del slovenske zemlje le privabili tabornike iz cele Slovenije in ideja o prvem čezmejnem orientacijskem teku pa v naših glavah ni nikoli zamrla. Da bi našo zamisel izlili na papir, smo le čakali na pravo priložnost. In letos smo jo končno tudi dočakali. Sami - brez zunanje organizacijske pomoči - smo priredili dvodnevni čezmejni orientacijski pohod, ki je tudi s pomočjo vseh pokroviteljev, popolnoma uspel. Naj bo BOP prvi kamenček novih izzivov.

ali prvo taborniško čezmejno orientacijsko tekmovanje

Veronika Sossa - Kresnica

BOP ali Bazoviški orientacijski pohod je letos septembra prvič zaživel. Taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice so 11. in 12. septembra v sklopu proslav v spomin na štiri bazoviške junake, ki jih je leta 1930 italijansko fašistično posebno sodišče obsodilo na smrt in dalo ustreliti na gmajni pri Bazovici, organizirali dvodnevni orientacijski pohod, ki je bil namenjen skupinam tabornikov in skavtov z obeh strani meje. Končno je zaživela tudi zamisel o čezmejnem tekmovanju, ki se je slovenskim tabornikom iz Italije porodila že pred nekaj leti: trasa je namreč potekala po italijanski in slovenski strani.

V soboto, 11. septembra, se je na štartu v vasi Bazovica, nedaleč od državne meje, zbralo pet ekip - dve v kategoriji PP-jev in tri v kategoriji grč, ki so se že zjutraj podale na skorajda šesturno pot od Bazovice mimo Gro-pade proti Lipici, pa vse do cilja pri spomeniku na bazovski gmajni. Vsaka ekipa je morala na progi najti kontrolne točke (KT), prestati več spretnostnih preizkušenj (od minskega polja do signalizacije in vodenja samokolnice z zakritimi očmi) in rešiti orientacijsko presenečenje, za katerega so s svojo strokovno pomočjo poskrbeli člani orientacijskega odseka športnega društva Gaja. Tekmovalci so na tem KT-ju dobili dodatno orientacijsko karto in se preizkusili v polurnem orientacijskem teku, nato pa nadaljevali z iskanjem ostalih KT-jev. Sobotni tekmovalni dan se je zaključil s skupno večerjo (italijansko pašto) v športnem centru Zarja v Bazovici, kjer so si taborniki uredili svoj »generalštab«, in s tradicionalnim

tabornim ognjem, ki so ga taborniki RMV letos prižgali že enajstič. Na gmajni se je letos zbralo res veliko ljudi, ki so prisluhnili programu taborniških in narodnih oziroma rodoljubnih pesmi ter recitacij. V hladnem večeru so se vsi lahko ogreli s toplim čajem; ekipe tabornikov in skavtov so nato prespale v šotorih v športnem centru Zarja, naslednje jutro pa so se po sladkem zajtrku podale na drugi del orientacijskega pohoda. Tokrat pa ne v štiričlanskih zasedbah kot prvi dan, ampak v dvojicah ali posamično. Vsaka ekipa se je namreč sama odločila, kako bo nastopila na nedeljskem delu tekmovanja: večina je orientacijski pohod nadaljevala v dvojicah, najhrabrejši pa so se na progo podali sami in seveda ekipi prispevali več točk. Med potjo so morali tekmovalci poiskati mrtve kontrolne točke, odgovarjati na vprašalnik in reševati zabavne naloge. Trasa se je zaključila na vrhu Kokoši (vrh na slovenski strani), kjer so tekmovalci po kosilu z ostalimi planinci (vsako leto prireja planinski odsek Športnega združenja Sloga spominski pohod na Kokoš, op. a.) sestopili do bazoviške gmajne, kjer se je ob njihovem masovnem prihodu uradno začela osrednja proslava.

BOP ni bil le domena tabornikov, saj so ga RMV-jevci uspešno približali vsem ljubiteljem orientacije. Nedeljski del tekmovanja je bil namreč odprt vsem. Ob tabornikih in skavtih se je v orient-

aciji in reševanju zabavnih nalog preizkusilo še osem ekip.

Po osrednji proslavi so se vsi spet zbrali v športnem centru Zarja v Bazovici, kjer je steklo nagrajevanje. Kljub manjši udeležbi so bili organizatorji s potekom tekmovanja zelo zadovoljni in po tihem že napovedali drugo izvedbo BOP-a. K uspehu je seveda pripomoglo tudi sončno vreme in pomoč vseh pokroviteljev (Qubik caffe', Zadrudna kraška banka in Geodetsko podjetje Sežana), bivših tabornikov in staršev.

Vrstni red:

grče:

1. SZSO,
 2. Rod sivi dim;
- popotniki:

1. Fafiji (Rod upornega plamena Mengeš),
2. Rod snežniških ruševcev,
3. Kras'n Klan (SZSO).

Od rodov

Tečaj orientacije in topografije, Bohinjski jezeri 2010

Kakšni občutki nas tečajnikov, ko smo prvi dan prispeli v Gozdno šolo! Kar takoj nenavadno predavanje, krajša orientacija po karti, za lep večer pa še skica terena po nareku. Samo gledali smo se, ker nam ni bilo najbolj jasno, kaj se tu dogaja. Nismo prišli sem, da bi nas o teh stvareh nekaj naučili!

Dnevi so bili maksimalno zapolnjeni: predavanja o tem in onem, risanje vseh mogočih skic in najrazličnejše orientacije. A kljub temu je vsak večer ostalo še vsaj malo energije za nekaj pesmi ob tabornem ognju.

Orientacije so postajale vsak dan lepše in bolj zanimive. Postajali smo hitrejši, iznajdljivejši in še več - vedno nam je uspelo poiskati vse KT-je. Lepot okolice KT9 se nikakor ni dalo naučiti med samo progjo.

Risanje skic je bilo vedno znova zanimivo - teren je bil prava paša za oči. Igra "kiss killerja" nas je vedno znova nasmejala, z vsakim dnem pa smo bili tudi tu bolj ustvarjalni in na koncu že pravi igralci! Kiss killer združuje!

Dnevi so tekli, mi pa smo pridno pridobivali znanja in nove veščine. Da pa tudi na tečaju orientacije štejejo zgodbe in sodelovanje, se je izkazalo na nočni orientaciji, kjer smo zopet dokazali, da več glav z baterijo osveti večjo površino in se tako posledično hitreje najde KT. O idealnih poteh takrat nismo želeli preveč razmišljati, smo se pa vsi strinjali, da bi bilo nočno orientacijo idealno zaključiti z druženjem, petjem in kitaro na obrežju Bohinjskega jezera.

Še več. Da mentorji ne bi bili naslednji dan preveč utrujeni, se odločimo, da jih naslednje jutro zbudimo mi! In tako je nastala prva pesem tečaja »Ustani z nami«, telovadba pa je bila naslednje jutro veliko lažja.

Uživali smo v najrazličnejših stilih orientacije, preverili smo se v score orientaciji (kjer je bil skupinski štart res nekaj posebnega) in v lovski orientaciji (kot zaključek obvezno kopanje v Bohinjskem jezeru kar v prešvicanih oblacilih), se spoznali s SportIdentom, karto Gozdne šole smo si poskusili čimbolj vtisniti v spomin in iskali KT-je brez nje, spoprijateljili smo se s kartami za orientacijski tek, eden izmed vrhuncev pa je bil Blažev labirint, kjer je tudi Miha komentiral: »Dobro sem vas tole naučil!«

Skice so postajale natančnejše, preglednejše in lepše, čeprav se glede estetike nikakor nismo mogli uskladiti. »Rdeča ni fajn za ceste!« »Ti znaki so tud čudni. Kaj naj bi to sploh predstavljalo?« »Uff, ta skica mi pa prav zabode v očesni živec!« so se glasili komentari mentorja. Poanta: na tekmovanjih nikakor ne uporabljajte čudnih znakov za gozd ter bananasto rumene, kakadu oranžne in rave zelene.

In tako je prišel dan celodnevne orientacije. Pot nas je vodila mimo nekaj vzpetin, potočkov, skritih jas in fantastičnih razgledov.

Vsi smo bili hitri, narisali nekaj skic, predvsem pa se še bolj povezali in ustvarile so se nove ideje o oblikovanju ekip za orientacijska tekmovanja med letom. Zvečer je bil čas za prav posebno skupinsko masažo, ki nas je sprostita, petje ob kitari pa nas je pripeljalo do zadnjega dne.

Na tečaju smo pridobili ogromno znanja. Hvala Blaž, Jure, Marjan, Miha - super smo se ujeli, bili smo družba in bili ste fantastični mentorji. Hvala Kovax, Martin, Pepl - od vas smo se veliko naučili, o motiviranju, barvicah in znakih; naučili smo se, da ravno v Bohinju stoji cerkva z najbolj nenavadnim tlisom na svetu, da obstaja milijon izočrt, da ga ni čez Juretovo solo, Blažev Nutello ter da se orientacija izboljša, ko si začneš zaupati.

A poleg vsega tega smo pridobili še nekaj ... spomine in vtise, nepozabne zgodbe in doživlja, tri nove, čisto naše himne, nasmehe, objeme in ideje. In kar verjetno šteje največ - spletla so se nova prijateljstva, za katera verjamemo, da se bodo ohranila še dolgo.

Naslednje leto se zopet družimo, do takrat pa se najprej dobimo na ROT-u, v desnem kotu telovadnice, kjer bomo skupaj in v en glas zapeli našo himno Topo2010!

Jona Mirnik

Vtisi mentorja: Jure Zmrzlikar

Jutro. Pred mojim šotorom 5 tečajnikov. Sanje. Hočejo, da vstanem. Topla spalka. Treba je na telovadbo. Čukasto mežikanje v sonce. Vdano premikanje nog nadaljnjih 5 min. Prva šala, ki jo dojamem. Prvi pogled, ki ga ujame. Zavedanje sveta in jaz nista več ločena pojma. Pa svet je čist prelep že tretji dan zapored. Za zajtrk čokolino, tak, da žlica stoji not. Za malico skica; poti, terena, na daljavo, hitra... karkoli. Za zihiranje rajše kar dvakrat. Al pa kroki, če se ne počutim olimpijsko. Kola mamo an? In večeri ... ko končno popravimo zadnjo skico, ko prečrtam zadnjo neumnost na testu, ko vpišemo zadnje točke, ko na vrata sekreta nalepimo vse izo-črte, kosinusne izreke in intevjuje ... se večer začne. Kitara, družba, kolektivna masaža za uverturo in nadaljevanje. Solo dretje. Ubrano petje. In pesmi za po četrti uri ... ma kaj bi vam pravil vse ... Besed je premalo, vtisov preveč. Če vas ni bilo, ste si sami krivi. Ampak saj je naslednje leto še prilika. Topo 2010 je eden lepših spominov, čeprav me baje ... (smeh)

Predstavitev lokostrelstva v Šoštanj

V okviru niza prireditev na dnevih rekreacije, ki v okviru Športne zveze Šoštanj tradicionalno potekajo vsak september, se redno predstavljamo tudi taborniki iz Šoštanja. In sicer vsako leto pripravimo delavnico lokostrelstva, ki je zelo dobro obiskana. Delavnica je imenitna priložnost, da se netaborniki seznanijo z lokostrelstvom in izstrelijo nekaj puščic. Letos je tako prvič v življenju streljalo z lokom precej upokojencev in otrok, ki so navdušeno oponašali junake iz Robina Hooda. Pod budnim nadzorstvom šoštanjskih tabornikov so v dveh urah delavnice vsi prišli na vrsto in ob koncu delavnice nato zadovoljni odšli domov.

SiNi

Severni kurirji v novi grafični podobi

Kot smo vam obljubili v septembrski številki revije Tabor, ob 50-letnici RSK objavljamo prenovljeno grafično podobo Rodu Severni kurir. Rodov znak, ki je za nas zelo pomemben, saj nas predstavlja in povezuje ter smo nanj zelo ponosni, z veseljem predstavljamo tudi vam.

Nov rodov znak je zasnoval, oblikoval in utemeljil Blaž Prapótnik, zasnovan pa je na drugačen način kot znaki ostalih slovenskih rodov, zato je še toliko bolj poseben.

Vsebinska in simbolna izhodišča, na katerih temelji nov rodov znak:

kvadratni srednjeveški pečat Slovenj Gradca (kar je bilo v takratnem času redkost),

- trikotna rutica (simbol taborništva),
- šotor (taborjenje),
- zvezda (severnica, tudi partizanski simbol),
- kompas - igla (orientacija, sever).

Oblikovan je tudi priložnostni simbol, ki se uporablja s celotno podobo petdesetletnice RSK: polje z zvezdami, kjer polno obarvane zvezde tvorijo številko 50.

Pet zvezdic ob znaku pa simbolizira pet desetletij delovanja, postavljene so v višini zvezde severnice znotraj znaka, ki v tem kontekstu ob linearnem branju simbolizira novo desetletje - svetlo prihodnost.

Torej, pod to podobo boste odslej lahko prepoznali nas, slovenjgraške Severne kurirje. In da bi se simbolni pomen znaka (in priložnostnega simbola) uresničil.

Priložnostni simbol ob petdesetletnici RSK.

Prejšnji prejšnji znak RSK ...

... in zdajšnji znak RSK.

Vir: 50 z rutko!, Zbornik ob 50-letnici Rodu Severni kurir Slovenj Gradec, poglavje Rodov znak, avtor Blaž Prapótnik.

Maja Gostenčnik, RSK

Foto: SiNi

Vesel taborniški pikasti teden

V Velenju je med 19. in 25. septembrom potekal otroški festival, ki je že 21. leto zapored največji otroški festival v Sloveniji. Seveda je govora o Pikinem festivalu. Tudi taborniki smo vsako leto prisotni. Vrsta delavničarjev in animatorjev vsako leto prihaja prav iz taborniških vrst. Zanjih nekaj let pa je vedno med najbolj obiskanimi prav Pikin taborniški tabor. Tako je bilo tudi letos. Veliki pionirski objekti (vhod, gugalnice, vrtiljak, jambor) so vidni od daleč. Šotori pa so otroke še vedno tisti magnet, ki pritegne. Seveda pa so tukaj pikasti taborniki-animatorji, ki kaj povedo o tabornikih, kaj zapojejo, zaigrajo in podarjajo nasmeh ter toplino.

Boljše reklame za tabornike si enostavno ne moreš zamisliti. Pika, Pika, Pika ... naj bo tudi tvoja taborniška sreča pikasta.

SiNi

Foto: SiNi

SVETkova avanTURA

Nina Kušar

Svetko predstavlja...

Skavtske fundacije

Skavtstvo je po svoji opredelitvi neprofitno prostovoljno gibanje, ki pa v norem vsakdanjiku 21. stoletja glede na svojo razsežnost potrebuje določena sredstva. Pri financiranju delovanja imajo pomembno vlogo skavtske fundacije, zato jim tokrat namenimo nekaj prostora.

Začnimo doma ...

Skavtska fundacija je ustanova Zveze tabornikov Slovenije - nacionalne skavtske organizacije, ki s svojim delovanjem pomaga pri rasti in razvoju taborniške organizacije v Sloveniji. Njen namen je zbiranje sredstev, kot so prispevki posameznikov, gospodarskih družb, različnih fundacij, iz proračuna preko ministrstev in iz različnih komercialnih promocij, ter usmerjanje njihove porabe za uresničitev predstavljenih ciljev, med katerimi so najpomembnejši:

1. Nakup in ureditev tabornih prostorov

Cilj ZTS je ob podpori sredstev, ki se bodo zbirala v fundaciji, kupiti in kasneje postopoma urediti 8-10 tabornih prostorov po Sloveniji. Tako naj bi zagotovili možnost taborjenj naših članov na različnih koncih naše domovine.

2. Sofinanciranje vzgoje in izobraževanja članov ZTS

ZTS se zaveda, da lahko stalno rast organizacije ter vse kvalitetnejše delo in program zagotovi le s številnejšim in bolje usposobljenim vodstvenim kadrom.

3. Sofinanciranje založniške dejavnosti

Kakovostna strokovna literatura pripomore h

kakovostnejšemu izvajanju programa, ki si ga je zastavila organizacija, ter k popularizaciji taborništva kot množičnega mladinskega gibanja.

Pa onkraj naših meja?

Tudi na ravni regij in na svetovni ravni poznamo skavtske fundacije.

Evropska skavtska fundacija (katere največja značilnost je kar predsednik njenega odbora Jorgen Rasmussen, prijeten gospod z Danske) je zasnovala projekt, imenovan Prijatelji skavtstva v Evropi (Friends of Scouting in Europe). Ta omogoča posameznikom, da z letno članarino in življenjskim prispevkom pokažejo svojo podporo skavtstvu v Evropi in tako pripomorejo k njegovemu razvoju.

Letos sta se jim pridružila dva člana ZTS, in sicer bivši načelnik ZTS Tomaž Strajnar in sedanji načelnik Andrej Lozar.

Fundacija podpira predvsem projekte, ki jih s soglasjem nacionalne organizacije predlagajo lokalne enote, rodovi iz osrednje in vzhodne Evrope. Ti prijavijo svoj t.i. mali projekt (ki lahko dobi nič kaj majhnih 1000-3000 evrov) na fundacijo, ta pa potem odloči, ali projekt res dolgoročno prispeva k razvoju skavtstva v Evropi in si zasluži prispevek.

Več informacij na <http://fose.scouts.org>.

Vodniški tečaj JPN območja - Mačkovec 2010

Pozor: JPN-jevščina!WBLAAAA! Morda bi nekdo temu rekel, da nas pere. Spet drugi bi rekel, da enostavno dogaja. Imeli smo se tako fenomenalno!

Odlomek iz štoparjevega dnevnika: Takoj smo se odpravili v naravo na planetu Sfkzyzkutgrfmn in tam osvežili malce znanja o tem, kaj smo in kaj točno delamo v tem kotičku veselja. Z brisačevca smo si naredili rutke. Od tu tudi slavni rek, ki so ga bo jda uporbljali že stari, a morda tudi mladi, Grki: "Če imaš brisačo, imaš rutko. Če nosiš rutko, si tabornik. Če si tabornik, si CAR!". Naenkrat je postalo popotovanje lažje in hitrejšo. Kaj kmalu je postalo jasno, da se na poti ne bo mogoče izogniti nekaterim čudnim vrstam, kot so MČ in GG. Seveda nam je vodstvo pripravilo praktična predavanja, kako naj z njimi komuniciramo, da bo vsem lažje. Naučili smo se vse, srečali nobenega ... Skozi celo

potovanje so nas obletavali in zadevali meteoriti, a so nas dobro pripravili na končni meteor, ki nas je na srečo zadel šele zadnji dan.Uf. Ko tako pogledam dnevnik potovanja, se kar zamislim. Vse to v samo nekaj dneh? Neskončno nori občutki in toliko novih prijateljstev. Najlepši spomini so tisti, ki se jih trudiš razložiti. Toda na koncu samo rečeš: "Moral bi biti tam."

Besedilo: Vogon Tulek, foto: arhiv JPN

Mesečnik EVS prostovoljke

In na koncu ne ostane več vprašanj, le pogled nazaj ...

Upam, da mi je s prispevki v reviji Tabor uspelo vsaj malo osvetliti dogajanje v preteklih dvanajstih mesecih, ki sem jih kot evropska prostovoljka preživela v vinorodni španski provinci La Rioja, v mestu Logrono. Večkrat je zelo težko opisati tisto, kar vsakodnevno živiš in doživljaš, ko je okolje povsem novo. Spremembe enostavno živiš, četudi se jih sploh ne zavedaš.

Menim, da so projekti EVS na evropski ravni odlična priložnost, da mladi potujemo, odidemo iz svoje države ter spoznamo življenje in običaje v drugi državi, drugem kulturnem okolju in drugem jezikovnem okviru. Istočasno pa lažje ocenjujemo in vrednotimo lastno kulturno okolje, iz katerega začasno izstopimo.

Kljub zelo splošnim ciljem, s katerimi sem se podala na pot, pa mi sedaj izkušnja EVS predstavlja še veliko, veliko več: razširi ti lastne horizonte, še poveča tvojo radovednost, željo potovati in učiti se novih jezikov, postaneš bolj tolerant in fleksibilen ter potrdi se ti, da je svet veliko manjši, kot si si predstavljal pred to izkušnjo. Vse novo naučeno ti daje možnost, da rasteš kot oseba in uporabljaš na različnih

področjih. Z dejansko izkušnjo živiš teorijo, ki si se je učil v šoli o strpnosti, medkulturnem dialogu itd. Prideš v stik z osebami in kulturami, s katerimi bi drugače težko ali sploh ne bi prišel v stik. Spoznaš, da tvoj svet ni edini, tvoja kultura ni edina niti najboljša, hkrati pa si nismo radikalno različni. Raznolikost nam daje le večjo pestrost in nas bogati.

EVS je spremenil moje življenje v veliko pogledih - tako na osebnem, družbenem kot profesionalnem nivoju. Nova občutja, do sedaj neznana, ki jih prinaša novo okolje, so mi dala priložnost za samovrednotenje in preizkušanje samozavesti. Odlično sem se počutila v delovnem okolju, ki mi je ponujalo vedno nove načine, ideje in motivacijo za nadaljnje delo. Tudi doma želim nadaljevati z delom v mladinskem in socialnem sektorju ter tako ostati v stiku z mladimi in medkulturnim okoljem.

Nepozabna, zelo pozitivna izkušnja. Le upati si je treba in stopiti iz ustaljene poti. Izkušnje, s tem pridobljene, pa so zelo drugačne in zagotovo vseživljenjske.

Lep pozdrav, Jerneja Modic.

*Več o tem, kaj EVS je, lahko izveš na www.evs.si ali www.mva.si.

Na pomoč med poplavami priskočili tudi ljubljanski taborniki

Ana Britovšek

Močno deževje je na tretji septembrski vikend poleg precejšnje škode povzročilo tudi ogromno slabe volje in sivih las. In ker je v takšnih trenutkih lepo pomagati po svojih močeh, smo na pomoč priskočili tudi ljubljanski taborniki. Na prošnjo Oddelka za zaščito, reševanje in civilno obrambo MOL smo se v soboto zjutraj zbrali pred Komunalnim podjetjem Ljubljana, na Tbilisijski ulici zraven Interspara Vič.

Kolona avtomobilov ljudi, ki so prišli po protipoplavne vreče, je bila dolga. Hitro smo poprijeli za lopate in začeli polniti protipoplavne vreče, ki so dobesedno izginjale izpred naših oči v avtomobile ljudi, ko so prišli na vrsto.

Ko smo z delom končali pod streho, smo se preselili ven, na dež. Čeprav je bilo mrzlo, tega zaradi dela nismo čutili. Nam je bilo preprosto vroče! Ko je izginil prvi kup peska, je

kamion pripeljal novega. Medtem so gasilci prijazno poskrbeli za malico, tudi pogreli smo se ob toplem čaju. Nato pa naprej na delo. Ker je bilo deževje tako močno, da je začelo poplavljeni tudi naše delovno območje, smo, ko smo napolnili vreče z drugim kupom peska, po dobrih treh urah končali z delom.

Trinajst posameznikov je na pomoč Ljubljančanom z Viča priskočilo še naslednjo sredo. V popoldanskih urah in do teme so pomagali čistiti kleti stanovalcev v enem izmed blokov, ki jim deževje ni prizaneslo.

Občutek, da lahko nekomu pomagaš in mu vsaj za sekundo narišeš nasmeh na zaskrbljeni obraz, je enostavno neprecenljiv in se ti zasidra globoko v spomin. Marsikdo nas je vprašal, kdo smo in kako to, da pomagamo kot prostovoljci, in mi smo ponosni, da smo taborniki, ki ne gledamo na vsako delo le skozi oči zaslužka.

ROT 2010

Zala Šmid

Žan Kuralc

Ljudstvo proti naravnim silam ali ROT 2010

Pričelo se je lepo, skoraj nedolžno, s suhimi cestami in rahlo oblačnim nebom. 41 nič hudega slutečih ekip, ki so se prijavile na letošnje Republiško orientacijsko tekmovanje (ROT), se je v petek, 24. septembra, popoldne zbralo na igrišču OŠ France Prešeren v Kranju. Glavni sodnik Tomaž Strajnar - Blondi ter traserja Martin Česnik in Blaž Grah so slovesno dvignili zastavo in ROT v organizaciji RSŽ-ml se je lahko začel.

Najprej so ekipe pokazale svoje znanje iz topografije, vrisovanja, življenja znanih Kranjčanov in signalizacije. Pri slednji je narava z močnim dežjem že dala slutiti, da tekmovalce čaka hud boj. Vendar pa smo jim organizatorji misli spretno speljali drugam, saj jih je po testih v večnamenskem prostoru šole pričakal pravi pravcati koncert skupine 13. plača, ki je dolgo v noč (no, do polnoči, če smo iskreni) preigravala znane slovenske in jugo uspešnice, kakršne nemalokrat prepevamo ob tabornih ognjih. Za nameček pa so vsi tekmovalci poleg našitka prejeli še kemični svinčnik ROT 2010 in nalepko, ki je vsem narisala nasmešek na obraz - na naslednjem orientacijskem tekmovanju malce poškilite na avte udeležencev in boste videli, o čem govorim.

Vse spočite in pripravljene na nove izzive so prve ekipe naslednje jutro štartale ob 6.30. Pot jih je iz Kranja vodila skozi Tenetiše in Veliko gmajno do Trstenika, nato kos poti po glavni cesti do Gorič in naposled do Seničnega. Narava je napela vse sile, da bi jih ovirala - veter jih je bičal v obraz, z neba so letele težke kaplje, ki so jih udarjale po vratu in hrbtu, kolena so se jim šibila v mrazu ... No, tako hudo morda ni bilo, a vseeno so tekmovalci na kontrolne točke prihajali premočeni, premraženi

in blatni. Pa se niso dali. Prestali so običajne preizkuse: prva pomoč, sig-

nalizacija, skica terena in poti, kroki, score, profil terena, prihod pod kotom

itn., na koncu pa so še skuhalo golaž ter postavili bivak in signalni stolp. Bivak je bil namenjen, da bi v njem prespali, vendar pa je bila narava preveč kruta, mi pa premalo, in tako smo jih enega za drugim iz Seničnega zvozili nazaj v telovadnico v Kranju, da so se lahko posušili in ogreli.

Naslednji dan smo jih zopet prepeljali na mesto zločina - ponoči je veter namreč podrl vse objekte, ki so bili postavljeni na travniku za bivakiranje - in opremljeni s kar tremi kartami, so se odpravili na pot skozi Udin boršt. Zakaj s tremi? Ker je teren zelo zahteven, prepreden s potkami in potočki, ki niso vrisani na običajnih kartah in zato zmedejo in zavedejo tudi izkušene orientaciste. Tokrat je bila narava bolj usmiljena in gostoljubna, razkrila je tudi svoje neštete čare in tekmovalci so na cilj prišli malce manj mokri ter očarani nad lepoto gorenjskih gozdov.

Po mega kosilu (dunajci in krompir) so najboljše ekipe prejele mega nagrade in tako je ljudstvo, natančneje taborniki, pogumno prestalo vse izzive, ki jim jih je namenila mati narava ter se odpravilo domov na zaslužen počitek ... mi pa šolo ribat. Hja, tako je, če si organizator!

Mjwed

Taborniško znanje et co.

Začetek šolskega in taborniškega leta je za nami, pripravili smo rodov skupni program in programe vodov, speljali propagando in (upam) uspeli napolniti vode, zdaj pa se začne resno delo. Zdaj je pred našimi vodniki odgovornost, da čez leto vodijo dober in raznolik program s svojimi člani, da jih čez celo leto uspešno motivirajo, angažirajo, učijo, vzgajajo in se z njimi zabavajo, tako da bodo naši člani čimbolj zainteresirani za tabornike tudi v prihodnje, da ne bomo doživeli velikega upada članstva in da bodo otroci od nas odnesli čim več. Zanima pa me, ali so za vse to in za še več dovolj zgolj taborniške vsebine?

Naša organizacija temelji predvsem na vzgoji posameznika, to pa dosegamo s pomočjo organiziranosti v vode, ideološkega okvirja in simbolike, ki ju vzpodbujamo skozi naše delo z mladimi. Naše delo je sicer lepo spakirano v obliko vodovih sestankov in metode dela, kar pa v resnici delamo z mladino, je to, da jih učimo taborniških znanj in veščin. Programi za posamezne stopnje so v resnici nekeje med napotkom za vodnike in obvezno shemo, ki ji moramo zadostiti, da potem upravičeno prejmemo plamene, ognje, liste, vozle in različne veščine. Vodnik mora tako vedno znova najti neko zdravo ravnotežje med tem, da se natančno drži programa in da vključi v program še kaj drugega, morda netaborniškega ali pa kaj, kar program za to starost še ne obsega, če člani voda to zanima. In čeprav se dolgoročno ti programi s strani Zveze spreminjajo, posodablajo, modernizirajo in izboljšujejo, mora seveda vodnik pokazati določeno mero domišljije in idej, da na koncu ustvari popoln program, pisan na kožo njegovim članom.

Pa naj nekoliko preskočim. Vse bolj pomembno postaja, da lahko v svojem življenjepisu poleg uradne izobrazbe in prejšnjih zaposlitev našteješ še kaj drugega: znanje tujih jezikov, obvladovanje vseh mogočih programskih in sistemskih okolij, kompetence, izkušnje in znanja z vseh področij. In glede na to, da se dosti govori o tem, kako težek je vstop na trg dela za mlade, me zanima, kako bi lahko taborniki pripomogli k temu. Vem, da je pri določenih zaposlitvah opravljen tečaj za vodje veliko vreden in da so na splošno taborniške izkušnje visoko cenjene, vendar ali lahko našim članom ponudimo še več? Ali lahko izobrazimo naše člane tudi na drugih področjih, ki jim bodo morda koristila? Ali lahko postanemo s pomočjo te fantastične organizacije na nek način vsesplošna izobraževalna / vzgojna ustanova? In ali bi si tega sploh želeli? Tako, to je bil samo moj preblisk, trenutna ideja. Lahko pa zgrabite za trnek in sporočite svoje mnenje na mjedwed@gmail.com ali na uredništvo Tabora.

Kolumna

Boris Mrak

Taborniški dom - dom ZTS

Vprašanje taborniškega doma v Ljubljani je staro vsaj toliko, kot sem član taborniške organizacije, če ne še več in vendar še vedno nismo prišli do ustrezne rešitve (ali bolje rečeno, še vedno smo na izhodiščni ničelni točki). Ogmno dela in truda je bilo do sedaj vloženega v reševanje tega vprašanja, nešteto projektov osnutkov nam je bilo predloženih, o mnogih lokacijah smo govorili oziroma so nam bile predstavljene, veliko papirja smo popisali, ampak rezultata ni! Doma ZTS v Ljubljani še vedno nimamo in kot kaže, ga še dolgo ne bomo imeli (govorice o domu ali o možni varianti se vsake toliko pojavijo, potem pa kar nekam potihnejo, kot da gre za kraški pojav - kot pred nedavnim potok Iška, ki je enostavno poniknila čez noč v kraške globine in se čez nekaj dni zopet vrnila v strugo). Že res, da smo taborniki vezani na naravo in občudujemo naravne pojave, posebno še kraški svet, vendar o taborniškem domu res ne bi smeli razmišljati in delovati kot ta čudovita narava. V teh štiridesetih letih je kar nekaj rodov zgradilo ali na kak drug način prišlo do svojih domov, kot ZTS pa tega nikaor ne znamo ali pa ne zmoremo. Vedno naletimo na eno samo oviro in to je - primerno zemljišče, ki bi nam omogočilo izgradnjo doma. Toda ali je to res? Ali si morda želimo, da bi bila zadeva narejena že takoj in se zanjo ne bi bilo treba potruditi v zadostni meri? Bi morda radi prišli kar na gotovo? Prepričan sem, da če bi se v preteklosti lotili sistematičnega zbiranja sredstev, bi v teh letih prav gotovo že zbrali toliko denarja, da bi si zemljišče že davno kupili sami in zgradili dom, tako pa le sanjamo o njem (saj poznate tisto: Sanja svinja o koruzi!).

Vse ideje, ki so bile do sedaj (od nadzidave zaklonišč preko vsemogočih lokacij po Ljubljani do podaritve ustreznega zemljišča itn.) se niso nikoli uresničile v praksi. Res pa je tudi, da v Ljubljani nikoli nismo imeli županje ali župana, ki bi nam bil naklonjen in bi nam pomagal do uresničitve te ideje. Morda pa smo si krivi tudi sami, kajti očitno nismo znali poiskati pravih poti do uresničitve zastavljenega cilja. Dom kot tak bi taborniki v Ljubljani vsekakor potrebovali, saj bi nam lahko služil tako za našo dolgoročno stično točko kot tudi za vrsto ostalih zadev: del doma bi lahko bil namenjen prenočevanju za goste iz drugih skavtskih organizacij, muzej, sedež Skavtske fundacije, sedež ZTS in še za marsikaj drugega. Tako pa ostajamo na Parmovi v najetih prostorih in vedno nam primanjkuje prostora za srečanja in delo (v zadnjem času so v teku tudi projekti in za njihove ekipe prav tako potrebujemo prostor).

In kako naprej? Kot je očitno, taborniška organizacija, tj. Zveza tabornikov Slovenije, očitno še dolgo ne bo deležna volila kakega entuziasta, ki bi organizaciji poklonil zemljišče ali pa kar stavbo z zemljiščem vred. Te kulture, podarjanja nepremičnin in premoženja v dobro organizacij, v Sloveniji skorajda ne poznamo. Na tem področju so druge države mnogo pred nami. Torej, če ne moremo računati na donacijo oziroma volilo, potem se je treba tega vprašanja na ravni Zveze lotiti zelo resno, strokovno in dolgoročno. Ob članstvu, ki ga imamo, bi, v to sem povsem prepričan, z organiziranim zbiranjem sredstev in ustreznim lobiranjem v okolju v doglednem času vsekakor prišli do lastnega zemljišča in lastnih prostorov. Seveda pa je tukaj potrebna solidarnost vseh članov in rodov. Brez enotnosti pač tako velikih ciljev ni mogoče uresničiti.

Upam in želim si, da bi sedanje vodstvo zbralo dovolj poguma in delovnega elana, da se lotijo tega projekta in pričnejo z organizirano vseslovensko taborniško akcijo, ki bo v naslednjih letih pripeljala do taborniškega doma v Ljubljani.

Ljubljana/Domžale, 3. oktober 2010

Iz malhe strica volka

Huh, peščenorajčniki, zadnje poplave pa so bile lekcija iz naravoslovja, kaj? V vsej moji volčji zgodovini se ne spomnim, da bi se moral kdaj preseliti iz mojega volčjega brloga. Tokrat pa sem jo moral popihati na varno k sorodnikom in tam preživeti kar nekaj časa. No ja, vsaj nisem edini, ki kažem zobe. Sedaj se mi je pridružila tudi mati Narava. Sicer pa živali že dolgo vemo, kdo je glavni. Človek kot najinteligentnejše bitje očitno ne bo več dolgo branil svojega slovesa.

Sem vas pa pri reševanju ljudi in imovine ter odpravljanju posledic zopet pogrešal. Morda sem koga izmed vas celo prezrl, pa vendar so imeli glavno besedo gasilci in vojska. Le zakaj taborniške bratovščine ni v večji meri zraven? »Niso dovolj usposobljeni, primerni za dostop do kriznih območij, tam je nevarno in lahko se komu kaj zgodi.« so mi pojasnjevali v štabih. Kdaj in kje pa so primerni? Spomnim se edine akcije postavljanja šotorov na jugu Slovenije pred desetletjem ali še kaj več in to je tudi vse, kar se tiče postavljanja zasilnih bivališč. Kasneje v Posočju so namestili kontejnerje, vojska je dobila samonapihljive šotore in vi lahko samo mirno opazujete in čakate.

Dragi taborniki, čas je za premik. Zakaj lahko to trdim z vso gotovostjo? Preprosto, imate čut za solidarnost in odgovornost do drugih. Imate znanje in veščine, ki vam pomagajo razumeti in preživeti v Naravi. Imate sistem odgovornosti in predajanja oziroma delitve nalog. In nazadnje po Sloveniji vas je dovolj, da v sistemu zaščitite ljudi pred naravnimi katastrofami okrepite svojo vlogo. Z veseljem vam bodo prisluhili. In nekateri zgledi iz tujine to tudi potrjujejo.

Sicer pa želim čim manj takih dogodkov, in človek, pa met v glavo.

Vaš stric Volk

Kolofon

Uredništvo: Alex Copot (alex.copot@volja.net) - glavni in odgovorni urednik, Miha Bejek (miha.bejek@vutka.net) - pomočnik urednika, Petra Gimsek (Gira.gimsek@gmail.com) - urednica sklopa Igra, Tadeja Rome (tjrhatshername.nessy@gmail.com) - urednica sklopa Dugodivščina, Zan Kuralt (zan.kuralt@gmail.com) - urednik fotografije. **Predsednik izdajateljskega sveta:** Igor Bižjak (bižj@vutka.net). **Novinarji in sodelavci:** Jure Ausl (jure.ausl@gmail.com), Barbara Bažnik (barbara.baznik@vutka.net), Jaka Bevk (jaka.bevk@tele-cable.net), Ana Britovešek (ana.britovesek@gmail.com), Tina Bizan (tina.bizan@gmail.com), Casper Cesar (casparcesar@gmail.com), Borut Cerkvenič (borut.cerkvenic@triera.net), Matjaz Kerman (teskopivo@gmail.com), Primož Kolman (primoz_kolman@yahoo.com), Nina Kučer (nina@scout.si), Nina Medved (nina.medved@quest.arnes.si), Frane Merla (frane.merla@quest.arnes.si), Jerneja Modic (jerneja.modic@gmail.com), Boris Mrak (boris.mrak@rovos.si), Luka Rems (luka.rems@gmail.com), Tomaž Snigajga (snigajga@gmail.com), Veronika Sussa (vresny@yahoo.it), Diomen Šverko (dove2001@yahoo.com) in Barbara Todorovič (barbara.todorovic@gmail.com). **Lektoriranje:** Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com).

Ustanovitelj: izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, Parmova 33. TABOR financirata Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. **Naslov uredništva:** Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477, e-pošta: revija.tabor@gmail.com, info@zts.org, WWW: http://www.zts.org. Cena posameznega zvezka je 2,09 €, letna naročnina je 20,86 €, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino. **Francoskijski račun:** 02010-0014142372. Rokpisov in fotografij ne vračamo. Upiševamo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto. Revija izhaja vsak drugi teden v mesecu. DDV je vračunan v ceno. Graficna priprava in tisk: Tirdesign d.o.o., Ljubljana. Številka je bila tiskana v nakladi 6400 izvodov. Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Tabor je vpisane v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Jaka Bevk - Šeki

SCOUTS®

Taborniki ustvarjamo boljši svet

				SESTAVIL: MATJAŽ KERMAN	ČLOVEK, KI ŽIVI SAM (TUDI VRSTA RAKA)	SL. MESTO, ZNANO PO KOVAŠTVU	GL. MESTO FR. DEPART. MAJA LOT-ET-GARONNE	VIŠINSKA TOČKA	ANTON NANUT	SVETILKA, LUČ	DODATEK TESTU ZA VZHAJANJE	REKA V KENJI
				ŽENSKA, KI SKAČE								
				JAZONOV POMORŠČAK								
				VRSTA ŠAMPANJCA					TALNA RASTLINA NA VLAŽNIH TLEH			
				MEMBRANA					GRŠKA ČRKA			
				SIMBOL ZA ASTAT					TEKOČI RAČUN			
TABOR	BICIKEL	GRŠKI BOG VONE	SKUPINA PTIC V LETU ZADNJA PLAT (LUBKOVALNO)				FIZIKALNA KOLIČINA, KI SE MERI V GRAMIH	ZNAK ZA TANTAL PRIPADNIK ANIROV			REKA SKOZI ŠKOFJO LOKO	APNENČASTA POKRAJINA NA JZ SLOVENIJE
VELIKA MORSKA ŽELVA						SKRB, BRIGA				SLAVKO KURENT		
NAČRT, OPIS				ZDRAVILNA RASTLINA					KEMIJSKI SIMBOL ZA NIKELJ	ORANJE		
TANKA LESENA PALICA				VANE ANTOLIČ						ASTAT		
ELEKTRONIK IN PIONIR TELEKOMUNIKACIJ V SLO. (MARIJ)					OTOK OB SARDINJI							
					KRŠČANSKA DOBRODELNA USTANOVA							

Iz taborniške pesmarice

Uzalud vam trud svirači

Prijavo kazalište

Gašper Cerar

Jaka Bevk - Šeki

Hm Em
 Stoput sam se evo zakleo,
 A D Fm#
 pred jutro te prevario,
 Hm Em
 drugoj ja sam bagrem nosio,
 A D F#
 tebe iznevjerio.

Hm Em
 Stoput sam se evo zakleo,
 A D Fm#
 pa te prevario,
 Hm Em
 sad bi dukate od jada,
 G F# Hm
 baš u blato bacio.

A za oblak mi se mjesec skrio,
 G Fm#
 sakrio mi pute,
 Hm Em
 uzalud vam trud svirači,
 G F# Hm
 za drugog su dunje žute.

A za oblak ...

Hm Em
 A ja evo nekad sjetim se,
 A D Fm#
 što moj čača znao reči je,
 Hm Em
 sve ti duše, sine, slavonske,
 A D Fm#
 uz pesmu prebole, al' ne oprostite.
 Hm Em
 Uz pjesmu mi se evo rodimo,
 A D Fm#
 uz pjesmu umiremo,
 Hm Em
 Slavonijo ko te nije volio,
 G F# Hm
 ne zna šta je izgubio.

A za oblak ... 2x

 poklikaj se!

rutkanet.
 spletni taborniški servis

Koledar jesenskih akcij

Ravno tako kot jesen že čudovito barva naravo, tudi mnogi rodovi organizirajo različne območne akcije, rodova jesenovanja, vodove, družinske in rodove izlete, ki se jih prav gotovo splača udeležiti!

9. oktober - Zlata Puščica - RTT Ljubljana

Lokostrelsko tekmovanje Zlata Puščica bo potekalo 9. oktobra v okolici Ljubljane. Tekmuje se v dveh disciplinah, klasični lokostrelski disciplini (primerna je za vse starosti, od MČ do grč) in v taborniško lovski disciplini (primerna za 16 let +). Tekmovalci (oziroma njihova društva) si morajo opremo priskrbeti sami.

Več informacij še sledi, tudi na <http://rtt.rutka.net>.

14. oktober - Dvourna delavnica - MZT

Delavnica na temo propagande bo potekala v četrtek, 14. oktobra 2010 od 18. do 20. ure na Parmovi 33 v Ljubljani. Vodil jo bo nihče drug kot Miha Maček - Muc.

Več informacij na www.rutka.net.

16. oktober - Velenjsko-škofjeloška avantura

Ker so nas na dan Škofjeloške mestne avanture dolete nesrečne poplave, je ta bila odpovedana in prestavljena na 16. oktober, namesto Velenjske avanture. Torej se 16. oktobra dobimo v Škofji Loki. Čaka te še ena nora sobota v mescu! Zmoreš? Si prepričan? Pridi in poizkusi! Več informacij na <http://ma.adventurerace.si>.

16.-17. oktober - 11. Močne ukane - RDR Medvode

Medvoški taborniki že enajsto leto organizirajo tradicionalne Močne ukane, ki bodo ponovno tematsko obarvane. Vabijo vas, da se jim 16. in 17. oktobra pridružite v Medvodah v čarobnem svetu ... Prijave potekajo do 11. oktobra, štartnina znaša 50 evrov. Primerno za GG, PP, grče in RR.

Več informacij na <http://rdr.rutka.net/>.

11. november - Dvourna delavnica - MZT

Najverjetneje bo potekala na Parmovi 33 v Ljubljani, s pričetkom ob 18. uri.

Več informacij na www.rutka.net.

19.-21. november - Srečanje odprave na Jamboree 2011 na Švedsko

Srečanje bo potekalo v Cerknem, vabljeni so udeleženci in IST. Ne pozabite, da je omenjeni datum spremenjen in točen!

Podrobnosti bodo prijavljeni še prejeli.

20. november - Fotoorientacija - MZT

Fotoorientacija je namenjena vsem starostnim skupinam. Potekala bo v Ljubljani.

Več informacij še sledi, tudi na www.rutka.net.

27. november - Seminar prve pomoči - MZT

Več informacij še sledi, tudi na www.rutka.net.

ZOT se letos znova vrača! Tekmovanje bo potekalo med 28. in 29. januarjem 2011. Več informacij sledi v prihodnjih številkah Tabora.

Taboratorij = taborniški laboratorij

Komisija za izobraževanje odraslih in program za mlade v ZTS vabita načelnike in starešine (družin, klubov, čet, rodov, območij) ter vse, ki se tako ali drugače vključujete v KOPER in KVIO na eksperimentalne vaje. Za enkrat še iščemo dovolj velik Taboratorij ampak zagotovo ga izvedemo za vikend od 19. do 21. novembra.

Eksperimentalne vaje ne bodo zahtevne in so primerne tako za začetnike kot tudi za eksperte. Priporočamo, da se dogodka udeležite in od njega odnesete kar največ informacij. (Obvezna udeležba za območna vodstva!)

Prijave zbiramo na pisarna@zts.org

Srečno!

DOTIK

SiNi

Portal

Si lahko predstavljaš dveri v povsem nov svet?
Dveri kot portal v povsem novo dimenzijo ...
polno čudnih stvorov, kraljev, velikanov,
palčkov, norčkov, vitezov, junakov,
bajnih zakladov in predmetov prepojenih s čarovnijo.
Portal v svet kot iz najboljše fantazijske knjige ...
kjer domišljija daleč in brez meja se vije.
Vsakdo izmed nas ga lahko odkrije ...
in resnično ta portal ni daleč ...
le zapri oči in v sanjah ga odpri.

Vsesplošni zmagovalci letošnjega ROT-a. Foto: Žan Kuralt

2/3 fotografske ekipe se je prevažalo v prtljažniku. Foto: Žan Kuralt

ROT 2010

zadnja plat

Poslji fotografijo na
zadnjaplat@gmail.com

Nekaterim tekmovalkam so se na hlačah pojavili zanimivi vzorci. Foto: Žan Kuralt

Taborniški labradorec. Foto: Miran Sosič

Taborniki s(m)o žurerji. Foto: Žan Kuralt

Tabornik je iznajdljiv. Foto: Žan Kuralt

Zakuriti se da tudi z mokrimi vejicami ... le dovolj vztrajen moraš biti. Foto: Žan Kuralt

JURIJ ZRNEC v filmu MIHA HOČEVARJA

GREMO MI PO SVOJE

glavni
pokrovitelj filma

CARRERA
Optyl

generalni medijski
pokrovitelj

Smrklja

www.smrklja.si

www.cinemaniam-group.si

SLOVENIAN
FILM FUND
FILMSKI
SKLAD
REPUBLIKE
SLOVENIJE
JAVNI
SKLAD

مكتبة
فيلم
CINEMA

V KINU OD 4.11.

cinemaniam group